

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Martonvásár Város Önkormányzata

2018. november 27.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	29
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	42
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	52
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	55
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	56
1. A HEP IT részletei.....	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	57
A beavatkozások megvalósítói.....	57
Jövőképünk.....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
3. Megvalósítás.....	68
A megvalósítás előkészítése	68
Fokozott hangsúly helyeződik a „család, gyermek” védelmi rendszerekre Szociális és szociálpolitikai ellátó rendszerek Gyermekvédelmi és egészségügyi ellátó rendszerek Oktatási és foglalkoztatási munkaerő piaci ellátórendszerek struktúráira, beavatkozásaira, szolgáltatási-rendszerének bővítésére, prevencióra. A szegénységből való kilépés egyik legfontosabb feltétele a fizetett munka. (Még az alacsony keresetek is jobban segítenek)	68
A megvalósítás folyamata	68
Monitoring és visszacsatolás	70
Nyilvánosság.....	70
Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma	73

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Martonvásár Város Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Martonvásárról, mint varázslatos helyről már a legkorábbi írásos források is elismerően írnak. Virágzó gazdaságról, példás mezővárosról, rendes lakosokról, élénk társadalmi életről számolnak be a régi újságcikkek, helytörténeti források, és azok jegyzetei, akik az évszázadok során megfordultak itt. (Hornýák, 2005.) A Beethoven-kultusz központjaként számon tartott Martonvásár a Brunszvik-kastélyparkról, az itt működő Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpont Mezőgazdasági Intézetének egyedi, hosszú kutatások eredményeként előállított, kiváló minőségű vetőmagjairól nevezetes, majd vált ismertté egész Európában és a világon sokhelyütt.

Egy település regionális kapcsolatainak széleskörűségét legfőképp a közlekedési hálózatban elfoglalt helye határozza meg, amely befolyásolja a település megközelíthetőségét. Ez a kapcsolatrendszer nem csak regionális szinten fontos, hanem a környező települések vonatkozásában is. Martonvásár Budapest és Székesfehérvár között félúton, Fejér megyében fekszik. A Martonvásári Járás székhely települése, korábban kistérségi székhely. Hivatalosan nem tartozik a főváros agglomerációjához, a gyakorlatban mégis megérzi annak szinte minden kedvező és káros hatását.

Az M7-es autópályáról a Martonvásár-Gyúró lehajtón keresztül közelíthető meg, az M6-os autópálya 8 km-re halad tőle, délkelet-északnyugati irányban kettészeli a 7-es számú országos főút, és a Budapest - Székesfehérvár - Nagykanizsa vasútvonal. A martonvásári vasútállomás az elővárosi gyorsvasúthálózat

forduló állomása, naponta közel 1500 ember indul munkába vagy iskolába. A városból 9 településre van közvetlen autóbusz járat.

Martonvásár népességszáma 1810-ben érte el az ezer, 1862 táján a kétezer, 1920-as években a háromezer, 1970 táján a négyezer főt, napjainkban pedig megközelíti a 6000 főt (a lakónépesség száma 2017-ben 5705 fő). A Brunszvik család az itt lakó magyar lakosság mellé sváb és tót nemzetiségű családokat is telepített. Ez a sokszínűség tette és teszi ma is Martonvásárt széleskörű gondolkodásúvá gazdaságában, kultúrájában, hit- és hétköznapi életében.

Az elmúlt évtizedben a lakosságszám lassú, de folyamatos növekedést mutat.

1. számú táblázat -

**lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	5558	
2008	5613	101%
2009	5616	100%
2010	5670	101%
2011	5690	100%
2012	5742	101%
2013	5603	98%
2014	5616	100%
2015	5540	99%
2016	5592	101%
2017	5705	102%

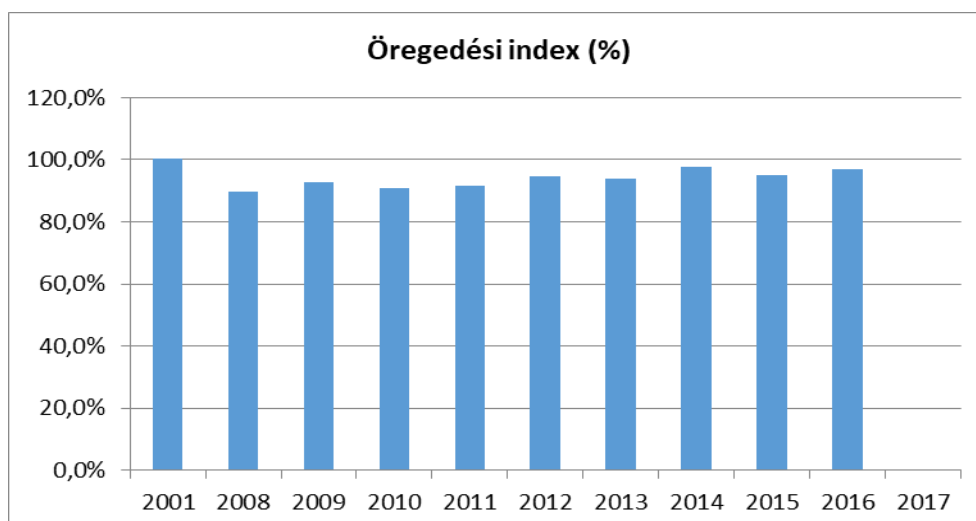

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi

A lakosság öregedési indexe az országos átlagnál lényegesen kedvezőbb képet mutat. Jelenleg száz 14 év alatti fiatalra 94 idősödő 65 év feletti ember jut a településen.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	816	813	100,4%
2008	771	859	89,8%
2009	793	856	92,6%
2010	802	883	90,8%
2011	813	888	91,6%
2012	852	899	94,8%
2013	858	915	93,8%
2014	887	908	97,7%
2015	893	939	95,1%
2016	899	926	97,1%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

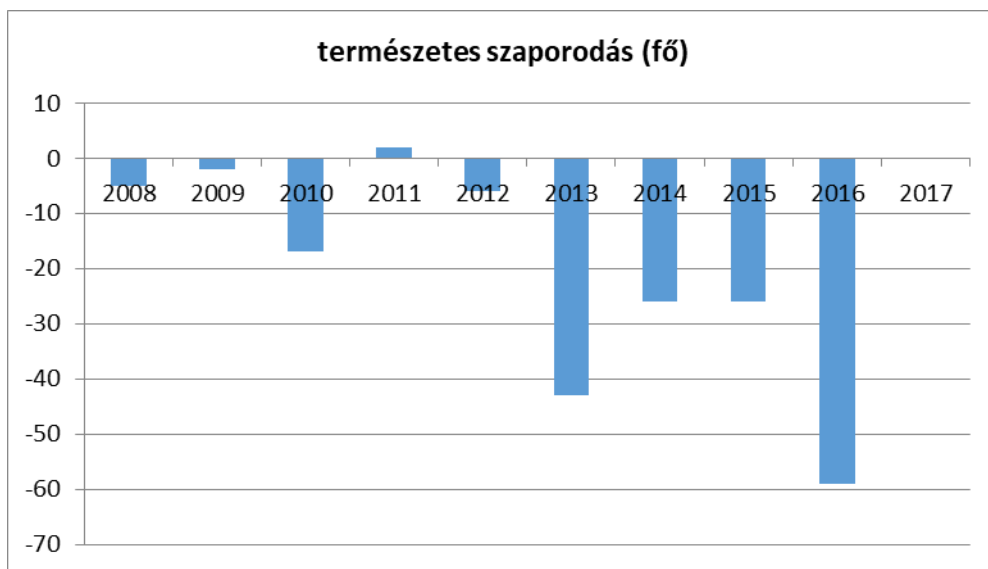
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

Az elvándorlás minimálisan negatív összegű, ami azt jelenti, hogy kicsivel többen költöznek el más településre, mint ahányan újonnan települne be a városba.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	71	76	-5
2009	66	68	-2
2010	59	76	-17
2011	74	72	2
2012	58	64	-6
2013	56	99	-43
2014	48	74	-26
2015	50	76	-26
2016	47	106	-59
2017			0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

A reprodukciós ráta az elmúlt évek többségében negatív értékű volt, vagyis a halálozási adatok felülmúlták az újszülöttek számát, 2012-től ez a tendencia állandósult.

Az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete jelenleg a település legnagyobb foglalkoztatója. A szántók mellett, mely alapvetően a vetőmag előállítását szolgálja, a szőlő érdemel említést, ami az Etyek-Budai Borvidék része. A mezőgazdaságban jelenleg 5 gazdasági társaság, 5 vállalkozó, 3 főfoglalkozású őstermelő (családi gazdálkodó) és 63 őstermelő tevékenykedik.

A rendszerváltoztatás után az MTA Kísérleti Gazdasága több gazdasági társaságra szakadt, melyek megváltozott tevékenysége folytán csökkent a foglalkoztatottak száma.

Ezzel Martonvásáron nagymértékben átalakult a helyben (62,1%-ról 46,6%-ra csökkent) és a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya. (27,2%-ról 8%-ra csökkent). Sokan kénytelenek voltak átképezni magukat, hogy a megélhetésüket biztosítsák. Ezzel viszont növekedett a képzett lakosok száma.

A mezőgazdasági termelésben, különösen az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete tudományos eredményeinek hasznosításában napjainkban a Prebázis, a Bázismag és az Elitmag Kft-k, valamint a ma már Martonseed Rt. néven működő erdőháti gazdaság szerepe a meghatározó.

A foglalkoztatottak számát tekintve a másik legfontosabb, meghatározó munkaadó maga az Önkormányzat, valamint 2013-tól a Fejér Megyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatala.

Az Ipari Szövetkezetben és a mezőgazdasági szövetkezet melléküzemágaiban folytattak ipari és építőipari tevékenységet 2000-ig. Azt követően a korábbi telephelyeken kisebb társas vállalkozások telepedtek le, melyek tevékenységi körében a kozmetikai székek előállításától, a gumiipari termékekig sok minden megtalálható.

Nagyobb foglalkoztatók még a településen: az MTA Nyomda és Kiadó, az Állami Autópálya Kezelő Zrt. Martonvásári Mérnöksége, az Alba Volán Zrt. martonvásári telephelye.

Napjainkra átalakultak a gazdasági élet jellemzői. A legtöbb munkaképes korú martonvásári lakos 1-9 főt foglalkoztató kft-kben dolgozik.

Martonvásár infrastruktúrájának kiépítettsége teljes. Az infrastruktúrával való ellátottság szintje eléri – esetenként meghaladja – a hasonló nagyságú városokét. Minden lakóingatlan számára rendelkezésre áll vezetékes víz, szennyvízcsatorna, vezetékes telefon (ADSL), kábeltelevízió (szintén nagy sebességű internet szolgáltatással), elektromos hálózat, földgáz, burkolt út, kommunális hulladékgyűjtés, komposztgyűjtés. A városközponttól és a vasútállomástól távoli utcákból a lakosság rendelkezésére áll helyi járatú autóbussz-közlekedés is. A település előtt álló feladatként a meglévő alaphálózatok minőségének javítása fogalmazható meg.

A település köznevelési intézményei a Brunszvik Teréz Óvoda, a Szent László Katolikus Óvoda, a Martonvásári Beethoven Általános Iskola, a Martonvásári Művészeti Iskola és a Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium. Gimnázium nem található a településen, a diákok a környező településekre (Érd, Kápolnásnyék stb.) illetve nagyobb részben Budapestre járnak. Martonvásáron működik orvosi ellátás, szakellátást a Velence-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakorvosi Rendelőintézet és az Ercsiben található Dr. Ercsényi László Egészségház, kórházi kezelést a székesfehérvári Fejér Megyei Szent György Kórház biztosít. A megfelelő közlekedési kapcsolatok lehetővé teszik, hogy a településről hiányzó funkciókat viszonylag gyorsan elérhessék a lakosok, bár a kelet-nyugati irányú közlekedés kevésbé megfelelő, mint az észak-déli irányú. Járasszékhelyként az államigazgatás kínálja szolgáltatások széles körben elérhetők a településen.

Értékeink, küldetésünk

Értékeinket Martonvásár történeti és kulturális adottságai és hagyományai adják:

- Brunszvik – Beethoven – Dreher hagyatéknak köszönhetjük a
 - Brunszvik kastély és parkja
 - Brunszvik Teréznek a kisdédóvás területén elért eredményei/ Óvodamúzeum
 - Teleki Blanka hagyatéka
 - Beethoven kapcsolata Martonvásárral
 - A Dreherek által létrehozott agrár-mintagazdaság
 - Dreher szeszgyár - sörkereskedés
- Mezőgazdasági hagyományok
 - Kukorica- és búzakutatás, termesztés
- Művészetoktatás és az abból kinövő közösségek
 - Néptánc, népzenei hagyományörzés

- Zenei hagyományok: komolyzene és fúvószene
- Képzőművészek - kézművesek
- Kultúra:
 - Könyvtár és alkotó közösségek
 - Közművelődés, rendezvények, múzeum
- Társadalmi szervezetek
 - Alapítványok
 - Egyesületek
 - Sportegyesületek
 - Közösségek
 - Egyházak
 - Pártszervezetek

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Önkormányzat a Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Martonvásár esélyegyenlőségi programjának alapvető célja, hogy biztosítsa a városban a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki utak, közlekedési eszközök és munkahelyek teremtését, valamint törekszünk az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrésére.

A városban élő valamennyi polgárnak joga van az emberhez méltó életre, mindenki számára biztosítani kell a szociális biztonságot. A szociális ellátások során arra kell törekedni, hogy az igénybevevők életkörülménye, életminősége javuljon, megteremtve a szociális biztonság érvényesülésének feltételeit. Törekedni kell arra, hogy a szociális ellátások alanyai hátrányaik ellenére is teljes életet élhessenek, teljes jogú tagjai legyenek a társadalomnak. Az ellátás biztosítása során törekedni kell az egyén autonómiájának, képességeinek megtartására, fejlesztésére. Meg kell teremteni a feltételeket a minél hosszabb időtartamú családban éléshez, az otthoni környezetben történő ellátáshoz, hogy az egyének minél tovább megszokott környezetükben maradhassanak. Törekedni kell az egyenlőtlenségek felszámolására, mérséklésére, az ebből adódó társadalmi feszültségek csökkentésére. A helyi szociálpolitika feladata, hogy megelőzze az egyén társadalom perifériájára való sodródását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi Önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A járáskialakításáról, valamint az egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény rendelkezett a járási hivatalok kialakításáról. A Járási hivatalok hatáskörébe került több, a korábbiakban a jegyző, illetve a helyi Önkormányzat hatáskörébe tartozó támogatási forma. Erre, valamint a jogszabályi változásokra való tekintettel az Önkormányzatunk kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson.

Önkormányzat a szociális rászorultság esetén nyújtandó települési támogatásokról szóló 29/2015. (XI. 25.) Önkormányzati rendeletében (továbbiakban: helyi rendelet) szabályozza a településen élőknek nyújtott szociális ellátásokat.

A képviselő-testület az Szt-ben meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként az Önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek alapján pénzbeli vagy természetbeni formában települési támogatást nyújt. E támogatás keretében az Önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Szociális ellátási formák:

- pénzbeli ellátás
- természetbeni ellátás
- szociális alapszolgáltatások

Az Önkormányzat szociális rászorultság esetén

- települési támogatást nyújt
 - a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
 - a lakhatáshoz kapcsolódó hátralékok csökkentéséhez,
 - közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához,
 - a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához;
- rendkívüli települési támogatást nyújt
 - azok részére, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak,
 - az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezésére,
 - azok részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak; továbbá

- köztemetést nyújt.

A települési támogatás egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújtható. A természetbeni szociális ellátás formájáról és módjáról az ellátást megállapító határozatban kell rendelkezni.

Önkormányzat a szociális alapszolgáltatásokat a Szent László Völgye Segítő Szolgálaton keresztül nyújtja a település lakóinak. A településen élő családok, egyének problémáit ismerve a Segítő Szolgálat munkatársa életvezetési tanácsokkal segítik a rászorulókat.

Szociális alapszolgáltatások:

- Családsegítő és Gyermejjóléti szolgáltatás
- Családsegítő és Gyermejjóléti Központ/ Készenléti telefonszolgáltatás
- Családi bölcsődei ellátás
- Idősek nappali ellátása
- Házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Tanyagondnoki ellátás
- Pszichológiai tanácsadás/szolgáltatás
- Jogi tanácsadás/szolgáltatás

A Fejér Megyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatala 2013. év óta az alábbi ellátásokat biztosítja:

- aktív korúak ellátása
- időskorúak járadéka
- ápolási díj (emelt összegű és kiemelt)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

Az egyes szociális ellátások pénzbeli fedezetét a központi költségvetés biztosítja. Fentiekén túl a helyi szinten szabályozott, rászorultságtól függő juttatások teljes egészében az Önkormányzati költségvetést terhelik, illetve az állam mindehhez az állandó lakosok után járó szociális célú normatív állami támogatással járul hozzá azáltal, hogy a szociális normatíva tartalmazza a települési Önkormányzatok által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiadásaihoz, valamint a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátási működési támogatások költségeihez történő állami hozzájárulást.

Önkormányzat Képviselő-testületének kapcsolódó rendeletei, határozatai:

- a helyi közművelődési feladatok ellátásáról;
- a helyi adókról;
- a települési adóról;
- a talajterhelési díj helyi szabályairól
- a települési szilárd hulladék gyűjtéséről és elszállításáról
- a köztemetőkről és a temetkezésről;
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások és a bölcsődei ellátás térítési díjáról, valamint igénybevételek rendjéről;
- Martonvásár Város egészségügyi alapellátási körzeteiről;
- az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás körzeteiről;

- Önkormányzat Képviselő-testületének 223/2012. (XII.18.) határozata Martonvásár Város Településfejlesztési Konceptiójának elfogadásáról;
- Önkormányzat Képviselő-testületének 169/2015. (IX.29.) határozata Martonvásár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának jóváhagyásáról;
- Önkormányzat 96/2015. (V.26.) határozata az Önkormányzat gazdasági programjáról;
- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési Önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A vonatkozó dokumentumok és tervek elemzése megtörtént, azok céljaival és eszközeivel hangoltuk össze a készült figyelembe vettük a program kialakítása során. A szociális ellátásokról szóló helyi rendeleten kívül különös figyelmet fordítottunk a következőkre:

- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió,
- Önkormányzat Képviselő-testületének 223/2012. (XII.18.) határozata Martonvásár Város Településfejlesztési Konceptiójának elfogadásáról;
- Önkormányzat Képviselő-testületének 169/2015. (IX.29.) határozata Martonvásár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának jóváhagyásáról;
- Önkormányzat 96/2015. (V.26.) határozata az Önkormányzat gazdasági programjáról;
- pályázati programok.

Említésre méltó Gárdonyi és Ercsi Rendőrkapitányságainak bűn- és baleset-megelőzési tevékenysége.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2011-ben készült el a Martonvásári kistérség (korábban Ercsi kistérség) közösen megfogalmazott Közoktatási Intézkedési Terve, valamint 2012-ben - az akkori jogszabályi előírásoknak megfelelő - Esélyegyenlőségi Terve, amelyek stratégiai célja az volt, hogy Martonvásár és a kistérség többi települése olyan településekké váljanak, ahol senki sem tapasztal diszkriminációt vagy hátrányos megkülönböztetést.

A tervek alapelvei:

- Szolidaritás: a települések közösségeinek minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, iskolai sikerességét, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.
- Méltányos és rugalmas elbánás: a megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszenek, amelyek elősegítik az érintettek iskolai sikerességét, társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

Az első helyi esélyegyenlőségi program 2013. július 30-án került elfogadásra, amely a korábbi Közoktatási intézkedési terv és Esélyegyenlőségi Terv megfogalmazott céljait magába olvasztotta.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás (továbbiakban: Társulás), amelynek székhely települése Martonvásár, továbbá a Társulást alkotó Önkormányzatok a Martonvásári járás települései (Baracska, Ercsi, Gyúró Kajászó, Martonvásár, Tordas, Ráckeresztúr, Vál), 2017. december 14. napján elfogadta a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót. A szociális szolgáltatástervezési koncepció a Társulást alkotó települések egészére kiterjedően tárja fel a szociális szolgáltatások jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetséges irányait.

További általános elvek: az önkormányzatok olyan társadalmi környezet támogatását célozzák meg, amely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, a zaklatástól, a jogellenes elkülönítéstől, a megtorlástól, valamint biztosítja a közoktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést és a hátrányos helyzetű csoportok pozitív diszkriminációját (esélyteremtő lépések). Emiatt az esélyegyenlőség

előmozdítása érdekében szükség esetén előnyben részesítenek egyéneket, társadalmi csoportokat, ha az az esélyegyenlőtlenség felszámolására irányul.

Kiemelt figyelmet fordítanak az alábbi csoportok közoktatási esélyegyenlőségének biztosítására:

- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók,
- sajátos nevelési igényű tanulók,
- hátrányos helyzetű tanulók,
- roma kisebbséghez tartozó tanulók.

A település humán infrastruktúrája

Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

A település oktatási intézményei:

- Brunszvik Teréz Óvoda,
- Szent László Katolikus Óvoda a (a megszűnt Szent László Völgye – Bóbita Óvoda tagintézménye, 2017 óta egyházi fenntartású köznevelési intézmény),
- Martonvásári Beethoven Általános Iskola,
- Martonvásári Művészeti Iskola,
- Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium.

Gimnázium nem található a településen, a diákok a környező településekre (Érd, Kápolnásnyék stb.) illetve nagyobb részben Budapestre járnak.

Martonvásáron jelenleg 2 felnőtt háziorvosi, 1 gyermek háziorvosi és 1 fogorvosi praxis működik. A háziorvosok munkáját 4 szakasszisztens segíti, valamint a 3 védőnői körzetet 3 védőnő látja el. Betöltetlen praxis a településen nincs. A martonvásári lakosok orvosi szakellátást a Velence-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakorvosi Rendelőintézet és esetenként az Ercsiben található Dr. Ercsényi László Egészségház. Kórházi ellátást a székesfehérvári Fejér Megyei Szent György Kórház biztosít.

A központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznap rendelési időn túl és hétvégén az International Ambulance Service Kft. biztosítja. A szolgáltatás a Szent László Völgye többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működik, akárcsak a fogorvosi ügyeleti ellátás, amely érdi székhelyen érhető e hétvégéken és ünnepnapokon a Társulásban részt vevő települések lakossága számára.

2.3 A települési Önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A településen működő szociális, oktatási és egészségügyi intézményeknek tevékenysége során feltárásra kerültek azok a kritikus pontok, melyek esélyegyenlőség szempontjából beavatkozást, valamint az országos adatgyűjtéseknek köszönhetően az Önkormányzat rendelkezésére állnak azok az adatok, amelyek segítségével kidolgozhatja esélyegyenlőségi programját.

Adathiányokkal az alábbi területeken találkoztunk:

Demográfia:

- A népesség iskolai végzettségéről nincs adatközlés;
- A nemzetiségi-, illetve roma lakosságról nincsenek pontos adatok, elsősorban a személyiségi jogok védelmének betartása miatt;
- A fogyatékkal élőkéről sincs jelenleg pontos nyilvántartás (létszámuk, milyen fogyatékkal élnek, nemek aránya, kor szerinti megoszlás, munkaerőpiaci helyzetük, végzettségük)

Szociális helyzet:

- Fogyatékkal élőkéről, romákról többnyire nincsenek elkülöníthető, számszerű adatok;
- A gyermekes családok esetében csak hozzávetőleges pontossággal lehet tudni, hogy hány szülő családot, mennyi gyermeket nevelnek, mennyi a fogyatékos-, tartósan beteg gyereket nevelők, illetve háztartásban gyerekeken kívül mást eltartók száma, mivel kizárólag csak a Segítő szolgálat által gondozottakról kaptunk információt;
- A nyugellátásban részesülők száma, aránya, megoszlása (öregségi, özvegyi, árva-ellátás).

Egészségügy:

- Népegészségügyi szűrésekből, illetve védőoltásokból kimaradtak adatai.

Foglalkoztatás:

- A romák és fogyatékkal élők foglalkoztatási mutatói tekintetében semmilyen adattal nem rendelkezünk;
- Szociális-, foglalkozási rehabilitáció, intézményi-, illetve külső szolgáltató által történő foglalkoztatás nincs a településen;
- Nem áll rendelkezésre adat a megváltozott munkaképességű személyekről;
- Nincs adat a település lakóinak jellemző foglalkoztatási ágairól;
- Nincsenek pontos adatok a minimálbéren foglalkoztatottakról és a fekete foglalkoztatásról.

Lakhatási helyzet:

- A települési Önkormányzat minimális számú bérlakás állománnyal, azon belül elenyésző számú szociális bérlakással rendelkezik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését). A roma népesség foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, jövedelmi és lakhatási helyzetére vonatkozó mutatók messze elmaradnak a nem-roma lakosság mutatóitól.

Martonvásáron gyakorlatilag egy roma család él, tagjaik alkotnak több különálló háztartást. Állandó munkával és rendszeres jövedelemmel csak néhányuk rendelkezik. Jellemzően nagy számban veszik igénybe a helyi Önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokat, valamint állandó kliensei a Segítő Szolgálatnak.

A martonvásári lakosok körében igazi mélyszegénységről nem beszélhetünk. A súlyosabb anyagi problémákkal küzdők jellemzően a sokgyerekes családok, egyedülálló tartósan beteg emberek, továbbá egyedülálló idősek. Ezekre a csoportokra szintén jellemző a nagyon alacsony foglalkoztatottság, az igen alacsony nyugdíjak, továbbá a bármilyen ellátás hiánya (gyakori a tartósan betegek körében, hogy egészségkárosodásuk mértéke nem teszi jogosulttá őket semmilyen ellátásra, viszont foglalkozás egészségügyi szempontból nem tudnak számukra megfelelő munkát kínálni).

A szegénységben élőkre és a romákra is jellemző a nagyarányú közüzemi tartozások felhalmozódása, azonban meg kell jegyezni, hogy ez sok más családnak is problémát okoz. Sokuknál előre fizetős mérőóra került felszerelésre, de olyan is előfordult, akinél nem fizetés miatt megszüntették a közüzemi szerződést.

Az utóbbi 1-2 évben már lényegesen kisebb számban ugyan, de még mindig megfigyelhető, hogy megjelennek azok a családok is, akik az elszegényedésük, a rossz jövedelmi helyzetük valamint felhalmozott adósságaik miatt lakásuk eladására kényszerülnek és olcsóbban fenntartható vidéki ingatlanba költöznek a könnyebb megélhetés reményében. Leginkább külterületekre, peremterületekre történő kiköltözés, valamint az elszigetelődés a gyakori ezeken az infrastruktúrán kívül eső településrészekben. Számukra nehezen közelíthető meg a település központja, óvoda, iskola, orvos, hivatalok, munkahely. Ezeknek a családoknak az amúgy is hátrányos helyzete ez által többszörösen hátrányossá válik.

A fentiekhez az alábbi okok vezetnek:

- Nem elegendő a megélhetéshez a rendelkezésre álló jövedelem;
- Életmódból, nem elégséges és helytelen táplálkozásból eredő egészségi állapot romlása;
- Szülő iskolai végzettsége;
- Munkanélküliség;
- Újratermelődő szegénység;
- Válás.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi Önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. A romák integrációjának érdekében első lépésként a következő intézkedések meghozatalára kerülhet sor: az életminőség javítása érdekében a lakókörnyezetük rendezése (Önk. rendelet), integrált oktatás és képzés elősegítésére, a foglalkoztatás növelésére, és az információs társadalomba való integrációra. A Foglalkoztatási Osztály koordinálása mellett jelenleg az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14-2015-00001 munkaerőpiaci program keretében az alábbi lehetőségekkel segítik elő a különböző célcsoportok (25 év alattiak, 25 év felettiak, nők, alacsony végzettségűek):

- Képzési támogatásként nyújtható:
 - keresetpótló juttatás

- és a képzéssel kapcsolatos alábbi költségek részben vagy egészben történő megtérítése adható:
 - képzési költség és a vizsga díja, továbbá a képzéshez kapcsolódó
 - helyi, illetőleg helyközi utazás költségének megtérítése
 - étkezési költségtérítés (napi hat órát meghaladó helyszíni elfoglaltságot jelentő napokra)
 - szállásköltség térítése
 - gyermekfelügyelet költségtérítése
 - hozzátartozó gondozásának költségtérítése
- Utazási költségtérítés
- A munkaerőpiaci programban a meghatározott feltételeknek megfelelő álláskereső személyek vállalkozói készségének, hajlandóságának előmozdítása, saját vállalkozás, illetve vállalkozói tevékenység beindítására való ösztönzése.
- A munkaadók az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalához benyújtott kérelem alapján kaphatnak foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatást, ha az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia munkaerőpiaci programban résztvevő fiatal álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében, teljes munkaidőben, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben.
- A munkaadók a munkaerőpiaci programban az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalához benyújtott kérelem alapján kaphatnak támogatást, ha programrésztvevő álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében, teljes munkaidőben, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben.
- A bérköltség támogatás igénybevételével egyidejűleg ugyanazon személy foglalkoztatására tekintettel az adókedvezményekre való jogosultságok is érvényesíthetőek (például Rehabilitációs kártya, a Munkahelyvédelmi Akcióterv által biztosított adókedvezmény)

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A munkanélküliek aránya a lakónépességhez viszonyítva 2008-ról 2009-re nagyobb mértékben (feltűnő ebben az időszakban a nők arányának ugrásszerű növekedése), 2012-ig kisebb mértékben, de folyamatosan növekszik. A regisztrált munkanélküliek száma szintén 2008-ról 2009-re növekszik nagyobb mértékben, ezt követően 2010-ben enyhe csökkenés figyelhető meg, amelyet 2011-ben újabb növekedés követ.

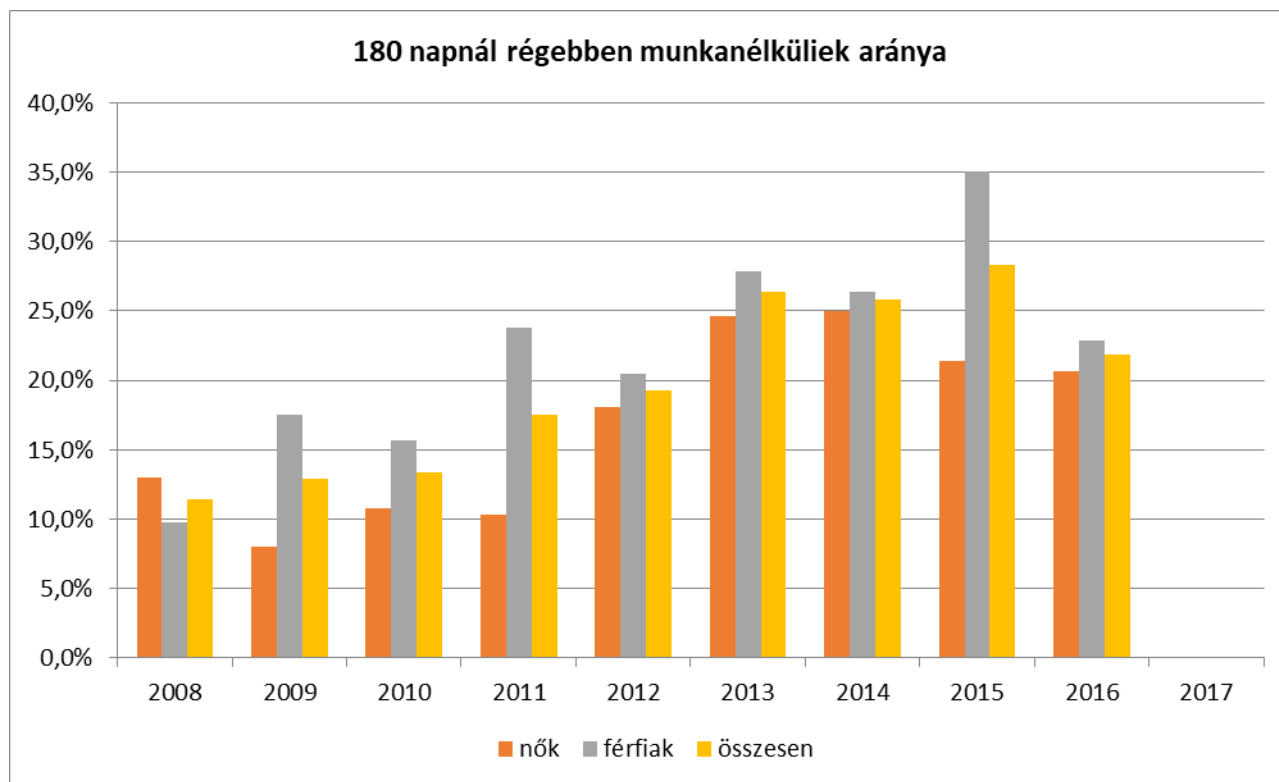
3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	54	51	105	7	5	12	13,0%	9,8%	11,4%
2009	75	80	155	6	14	20	8,0%	17,5%	12,9%
2010	74	83	157	8	13	21	10,8%	15,7%	13,4%
2011	87	101	188	9	24	33	10,3%	23,8%	17,6%
2012	83	88	171	15	18	33	18,1%	20,5%	19,3%
2013	65	79	144	16	22	38	24,6%	27,8%	26,4%

2014	52	72	124	13	19	32	25,0%	26,4%	25,8%
2015	56	57	113	12	20	32	21,4%	35,1%	28,3%
2016	29	35	64	6	8	14	20,7%	22,9%	21,9%
2017			0			0	#####	#####	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

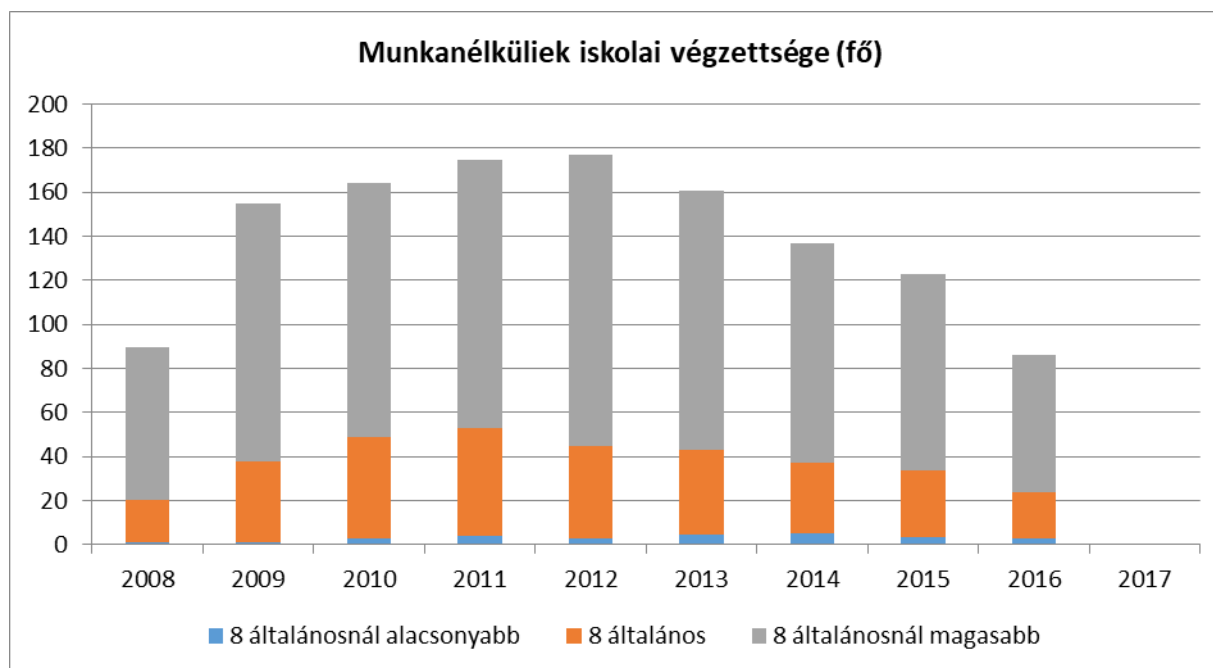
A regisztrált munkanélküliek között a tartósan munkanélküliek (180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek) száma szintén növekszik, mind a férfiak, mind a nők körében. A tartósan munkanélküliek között a férfiak aránya jóval nagyobb, de a 2012. évben itt is jelentősen nőtt a nők aránya.

A pályakezdő munkanélküliek tendenciái eltérnek az eddigiektől: a nők száma magasabb ebben a kategóriában a férfiakénál, valamint a 2011-es évhez képest nagyarányú csökkenés figyelhető meg a pályakezdő álláskeresők számában. Az adatokból az is megállapítható, hogy a nők számára a családi és a munkaerő-piaci szerep összeegyeztetése jelentős nehézséget okoz, ezért az állásvesztés a gyermekes családanyák számára különösen magas kockázatú eseménynek számít. A nők tekintetében a munkanélküliség a 2013. évtől enyhe csökkenést mutat, a férfiak körében viszont 2015-ben nagyobb növekedés tapasztalható. 2016-tól mindkét nem körében csökkenni kezdtek a mutatók, ez köszönhető a nagyarányú közfoglalkoztatásnak is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek nagy százaléka tipikusan az alacsony iskolai végzettségűek közül kerül ki, de az elmúlt évekre jellemző a pályakezdők alacsony foglalkoztatottsága és megjelentek a felsőfokú végzettséggel

rendelkezők is a munkanélküliek között.

Az elmúlt években a nyilvántartott álláskeresők száma növekedő tendenciát mutatott, amely a 2012. évtől ismét csökkenő tendenciát mutat. A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlásában nem figyelhető meg jelentős változások. A munkát kereső aktív korúak között jelentős az alacsony végzettségű, de nem szakképzetlen ember. Nagy valószínűleg ezek az álláskeresők olyan szakképzettséggel rendelkeznek, amely nem jelent számukra olyan versenyképes felkészültséget, amelyre a környékbeli munkaerőpiacnak szüksége lenne.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás kiszélesítése településünket is érintette: nem csak a Foglalkoztatás Osztály való együttműködésünk során, hanem elnyert pályázatok megvalósítása során is alkalom nyílt közfoglalkoztatottak bevonására. A rövid idejű részmunkaidős (max. 3 hónapig tartó, 4-6 órás) közfoglalkoztatás a leggyakoribb foglalkoztatási forma. A pozitívum mellett negatívum a nagy fluktuáció és a nők nehezebben vonhatóak be ebbe a foglalkoztatási formába.

A 2014. évre a közfoglalkoztatásba bevonhatóak száma 10-15 főben stabilizálódott, és jellemzően ugyanarról a néhány személyről van szó. Ez köszönhető a város foglalkoztatottság szempontjából szerencsés helyzetének és a közfoglalkoztatás alacsony presztízsének, valamint összhangban áll a Kormányzat 2017-ben hozott kormányhatározatával, melynek célja a közfoglalkoztatásban dolgozók létszámának csökkentése. Fentieknek megfelelően a 2018. évben a kulturális közfoglalkoztatás megszüntetésével a közfoglalkoztatottak száma tovább csökkent.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a
	fő	15-64 évesek	fő	munkanélküliek %-		

		%-ában		ában		támogatást
2008	5	n.a.	13	n.a.	0	0
2009	7	n.a.	16	n.a.	0	0
2010	7	n.a.	26	n.a.	0	0
2011	15	n.a.	43	n.a.	0	0
2012	2	n.a.	19	n.a.	3	0
2013	5	n.a.	12	n.a.	0	0
2014	4	n.a.	30	n.a.	0	0
2015	5	n.a.	57	n.a.	5	0
2016	7	n.a.	37	n.a.	2	0
2017	7	n.a.	20	n.a.	0	0

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Martonvásár jó közlekedési lehetőségeinek köszönhetően a helyi lakosok munkába jutása nem akadályozott, ennek gátja inkább az utazási költségek finanszírozása. A Foglalkoztatási Osztály nyújt támogatást az álláskeresőik számára álláskeresői programjai keretében. Az Önkormányzat településfejlesztési koncepciójának fókuszában az iparterületek lehetőség szerinti fejlesztése áll, abból a célból, hogy a helyi lakosok, különösen a hátrányos helyzetű csoportok megfelelő munkahelyet találhassanak helyben. Szintén az Önkormányzat, valamint a városüzemeltetéssel foglalkozó Martongazda Kft. szoros kapcsolatot épített ki a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel, aminek köszönhetően rendszeresen részt vesznek a térségre vonatkozó foglalkoztatási programokban.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok, pályakezdők foglalkoztatásáról nincs pontos adat, azonban a város kínálja munkalehetőségek nem elegendők. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok helyben nem működnek, a Foglalkoztatási Osztály által regisztrált helyi pályakezdők a Foglalkoztatási Osztály által szervezett programokban tudnak részt venni. Jelenleg 25 év alattiak számára

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Az alacsonyan iskolázottak számára felzárkóztató felnőttképzés többnyire - igény szerint - a környéken könnyen elérhető, amelyeken a 8 osztályos általános iskolai végzettségen kívül érettségit is lehet szerezni. 2015-2016-ban a Foglalkoztatási Osztály szervezésében az alacsony iskolázottságúak számára kompetencia fejlesztő tanfolyamokat szerveztek közfoglalkoztatás keretén belül martonvásári helyszínen.

g) mélyszegénységben élők és romák települési Önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Önkormányzat a város üzemeltetéséről a Martongazda Kft-n keresztül gondoskodik, amely cégnél a közfoglalkoztatottakat is alkalmazták, akik a város által fenntartott intézményekben is végeznek munkát.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk ilyen típusú hátrányos megkülönböztetésről:

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Önkormányzat a szociális rászorultság esetén nyújtandó települési támogatásokról szóló 29/2015. (XI. 25.) önkormányzati rendeletében (továbbiakban: helyi rendelet) szabályozza a településen élőknek nyújtott szociális ellátásokat.

Szociális ellátási formák:

- pénzbeli ellátás,
- természetbeni ellátás,
- szociális alapszolgáltatások.

Az Önkormányzat szociális rászorultság esetén

- települési támogatást nyújt
 - a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
 - a lakhatáshoz kapcsolódó hátralékok csökkentéséhez,
 - közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához,
 - a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához;
- rendkívüli települési támogatást nyújt
 - azok részére, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak,
 - az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezésére,
 - azok részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segíségekre szorulnak; továbbá
- köztemetést nyújt.

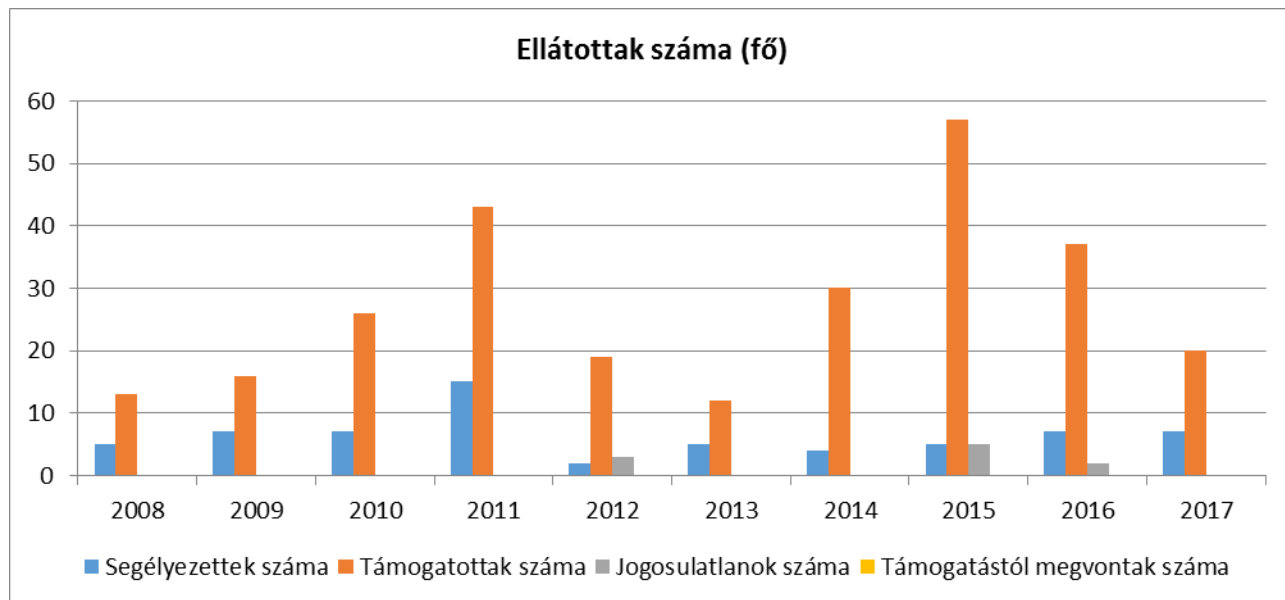
A települési támogatás egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújtható. A természetbeni szociális ellátás formájáról és módjáról az ellátást megállapító határozatban kell rendelkezni.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatala 2013. év óta az alábbi ellátásokat biztosítja:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,

- ápolási díj (emelt összegű és kiemelt),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthonteremtési támogatás.

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számának változása

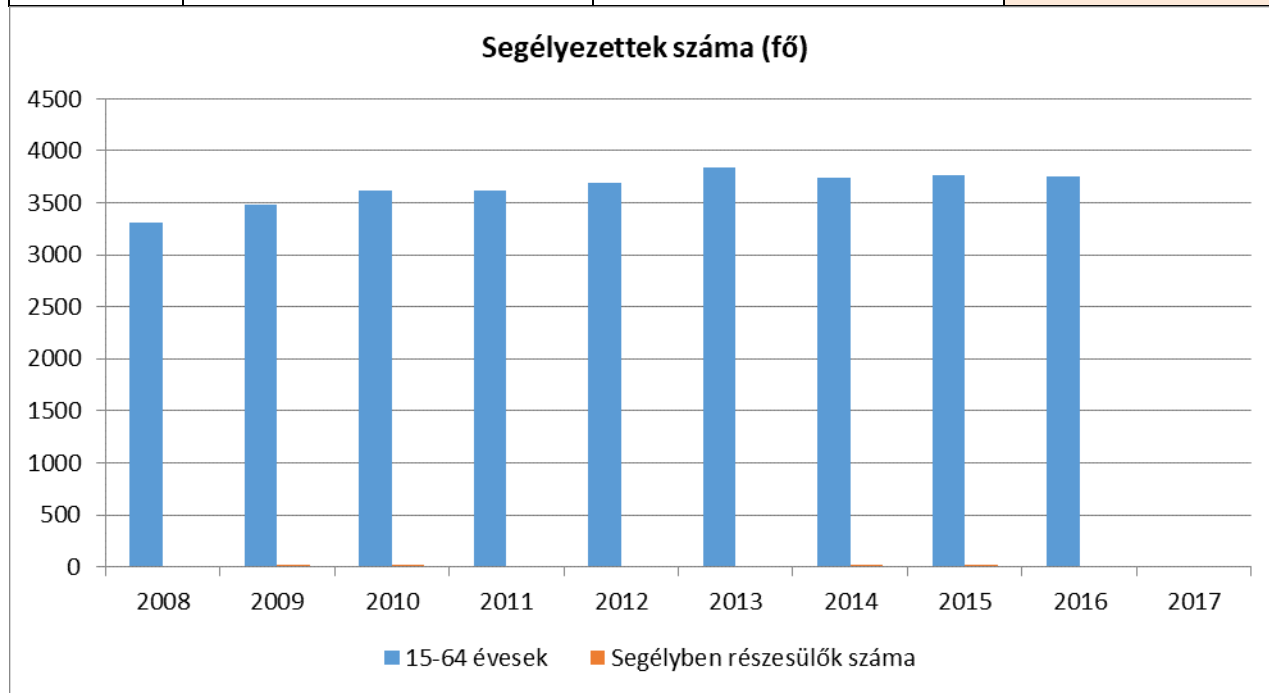

Az Önkormányzat által az aktív korúaknak nyújtott támogatások számának növekedése összefüggésben lehet az álláskeresői segélyben részesülők számának jelentős csökkenésével. Az álláskeresői segély megállapítására vonatkozó feltételeket szigorították a jogszabályi változások és ez meg is mutatkozik a segélyben részesülők számának csökkenésében.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

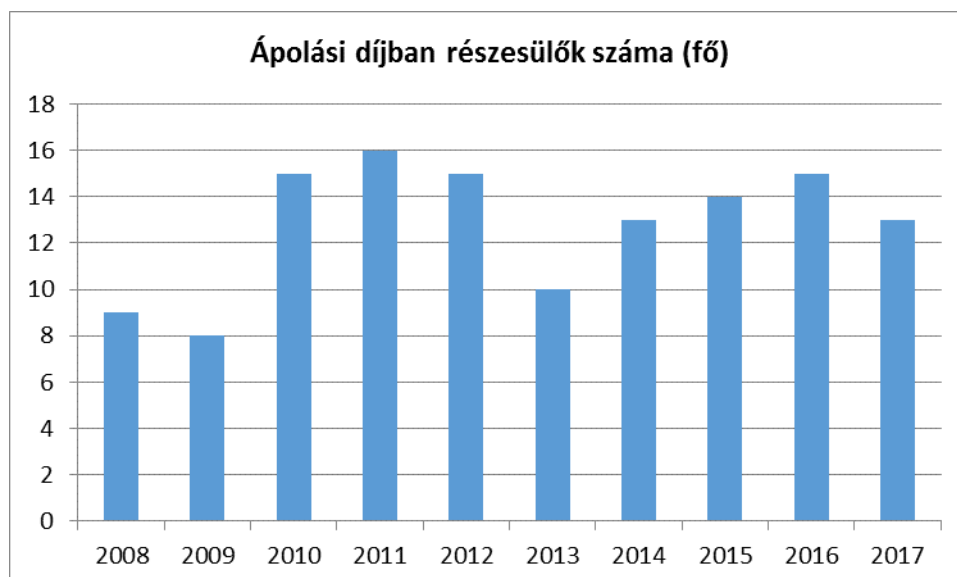
év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	3305	11	0,3%
2009	3482	21	0,6%
2010	3616	25	0,7%
2011	3613	5	0,1%

2012	3693	6	0,2%
2013	3843	11	0,3%
2014	3745	24	0,6%
2015	3760	24	0,6%
2016	3749	5	0,1%

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	9
2009	8
2010	15
2011	16
2012	15
2013	10
2014	13
2015	14
2016	15
2017	13

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat nem rendelkezik bérlakásokkal, így erre vonatkozó adatok elemzésére nincs lehetőség.

b) szociális lakhatás

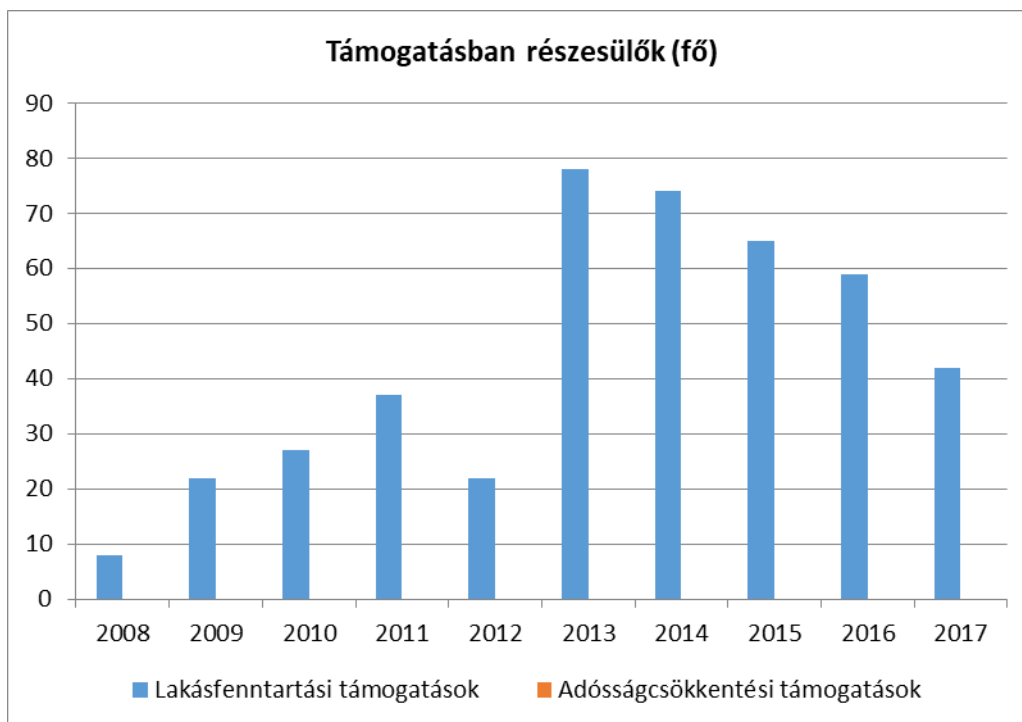
A településen nincs szociális alapú lakhatás biztosítására szolgáló Önkormányzati lakóingatlan.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem releváns ennek a szempontnak az elemzése.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatásokat szintén az Szt. és a helyi rendeletben szabályozott módon állapítja meg és folyósítja az Önkormányzat.

A lakásfenntartási támogatást igénylők száma és a támogatásban részesülők száma jelentős emelkedést mutatott az elmúlt időszakban, de 2012-ben megállt ez a növekedés. A 2013. évben történt ugrásszerű növekedés után egyre csökkenő számban veszik igénybe a lakásfenntartási támogatást a rászorulóak. Nincs részletes információ arról, hogy a település háztartásai milyen mértékű rezsifüggőségben élnek, de a lakásfenntartási támogatás iránti keresletnövekedés az anyagi szűkösség növekedésére utal. Adósságcsökkentési támogatás folyósítására nincs mód a helyi rendelet szerint, csak a felhalmozódott rezszi részletekben történő törlesztéséhez tud - a települési támogatás keretében - hátralécsökkentő támogatást nyújtani az Önkormányzat.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságáról pontos adatokkal nem rendelkezünk, s az adósságkezelő intézkedések száma sem ismert. Adósságkezelési programban és Otthonvédelmi akciótervben való részvételről akkor szerez tudomást az Önkormányzat, amennyiben az ügyfél jegyzői igazolást igényel az eljáráshoz.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Martonvásár két külterületi résszel rendelkezik: Erdőhát és Kismarton településrészek. Erdőháton és Kismartonban a korábbiakban ott működő üzemekben dolgozók számára épített szolgálati lakások találhatóak. A terület nem lakóterület, jelenleg is gazdasági övezetnek minősül. Az eredetileg itt lakók elköltöztek, a megüresedett, kis alapterületű, osztatlan közös területen álló lakásokat alacsony jövedelműek és szociálisan hátrányos helyzetűek vásárolták meg.

A területen nincs, vagy nagyon kevés a zöld felület, az infrastruktúra kevésbé megfelelő: a közművesítés rossz minőségű, továbbá szolgáltatásokkal rosszul ellátott a két településrész.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A közmű-ellátottság, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei és az egyéb környezet-egészségügyi jellemzők kevésbé jók, mint a város többi részén. A szegregátum definíciójának megfelelő, földrajzilag összefüggő lakóterület nincs a településen.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A külterületeken külön életkori megoszlásáról, foglalkoztatottsági helyzetéről, segélyezettekről, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányáról nem áll rendelkezésre elkülönített kimutatás, de a rendelkezésünkre álló adatbázis és az eddigi tapasztalatok szerint magas az idősek aránya, a foglalkoztatottsági és szociális helyzet rosszabb, mint a belterületi részeken.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Martonvásár külterületi részei (Erdőhát és Kismarton). Említésre méltó az úgynevezett Lakópark, amelyeket a szó szoros értelmében nem nevezhetünk szegregátumnak, de a jelenlegi tapasztalatok és a mutatkozó tendenciák alapján mindenképpen olyan területeknek kell tekintenünk, amely odafigyelést és prevenciós tevékenységet igényel.

A Lakópark épületei új építésűek, de ennek ellenére évekig nem volt kiépített csatornahálózat, amelyet a lakosság hozzájárulásával, valamint pályázati források igénybevételével a 2018. évben kiépítésre került. Jellemző a kevés zöld felület és az intenzív beépítettség. A Lakópark teljesen elkülönül a településen belül. Az elmúlt hónapok tapasztalatai alapján a Lakópark lakói két csoportra oszlanak: egy kimondottan jó módon élő rétegre, valamint olyan családokra, akiknek egyre nehezebbé válik a létfenntartás. Kismarton és Erdőhát településrészek jellemzőit a fentiekben röviden összegeztük.

Az említett településrészekben élők jellemzően fiatal családok kis gyermekekkel, gyakran alacsony jövedelemmel, a külterületi részeken sok az idős, elmagányosodott ember és rossz anyagi körülmények között élő család. Egyre gyakoribb a munkanélküliség és az adósság felhalmozódásából fakadó problémák az itt élők körében, valamint a Lakópark sajátossága, hogy egyre nagyobbra nyílik a jövedelmi olló a lakók körében.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A városban két felnőtt és egy gyermekorvosi körzet működik. A védőnői tanácsadás három körzetben került kialakításra. Emellett egy fogorvosi körzet is található a településen. Az orvosi ügyelet biztosítása kistérségi szinten történik, Ercsi székhellyel, valamint egy további ellátási hellyel Érden, ahol gyermek háziorvosi ügyelet is működik. A 2017. évben a lakosság számára fogorvosi ügyeleti ellátás is elérhetővé vált érdi

ellátási hellyel. A csecsemő- és gyermekgondozást, valamint az iskola-egészségügyi ellátást jelenleg három védőnő, valamint a gyermek háziorvos látja el, az orvosok munkáját 3 szakdolgozó segíti. Martonvásáron van gyógyszertár és mentőállomás.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi és koragyermekkor kötelező szűrések egy része csak a megyeszékhelyen érhető el. A kötelező, valamint a kampányszerűen végzett védőoltások beadásának ideje, hozzájutási joga, az országosan egységes rendelkezésekhez, szabályozásokhoz igazodik.

Önkormányzat és a Martonvásári Kulturális Egyesület 2012-ben és 2013-ban a TÁMOP-6.1.2 pályázat keretén belül egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok megvalósítására nyújtott be, amelyen belül olyan programokat valósított meg, amelyek célja a lakosság egészségmegőrzésének javítása, a népbetegségek megelőzésének támogatása és az egészségben eltöltött életek számának meghosszabbítása. Hosszú távú célként kitűzésre került, hogy a város lakói egészségesebbek legyenek.

Minden lakos egyenlő mértékben részesülhetett a programok szolgáltatásaiból, az egészséges életmód alapjainak tudatos elsajátításának céljából. Fontosnak tartották, hogy a lakosság megismerje az egészségtervet, érezze, hogy ők maguk is fontos, cselekvő részesei a programnak.

Az évente januárban megtartott egészségnapon különböző szűrővizsgálatokat tesznek elérhetővé lakosság számára.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való alapszintű hozzáférés jelenleg a nevelési és oktatási intézményekben történik (logopédiai ellátás, nevelés tanácsadás). A Fejér Megyei Pedagógia Szakszolgálat Martonvásári Tagintézménye 2015. január 1-jétől működik a Segítő Szolgálat épületében, biztosítva a Martonvásári járás gyermekei számára az alábbi szolgáltatásokat:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás koordinálása
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

Ezen kívül a helyi köznevelési, közoktatási intézmények alkalmaznak gyógypedagógusokat a rászoruló gyermekek fejlesztése céljából.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet, valamint a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 36/2016. (XII. 8.) EMMI rendelet részletesen szabályozza a közétkeztetésre vonatkozó előírásokat. A város közigazgatási területén az Önkormányzat közétkeztetés biztosító szolgáltató a szociális alapszolgáltatásokat, illetve a gyermekjóléti alapellátást és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító szolgáltatókra, a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti nevelési-oktatási intézményekben ezek alapján biztosítja az egészséges táplálkozást elősegítő menüsört. A településen található iskolában az

étkeztetést biztosító szolgáltató által fenntartott büfében is szempont a tanulók számára az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelő élelmiszereket forgalmaznának.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára adott, azonban ezek többnyire nem ingyenes lehetőségek. A tanulók számára az úszás lehetősége Ercsiben és Százhalombattán biztosított. Az általános iskolák valamint sportegyesületek sportprogramjai (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás) széles választékot kínálnak a tanulók számára. 2013-ban megalakult a MartonSport Nonprofit Kft., melynek feladata a martonvásári sportélet és utánpótlás szervezése, koordinálása. 2016-ban átadásra került a Tóth Iván Sportcsarnok, valamint a Horváth Ottó Sportközpont, amelyek a kor követelményeinek megfelelő helyszínt biztosítanak a martonvásári lakosok, sportegyesületek és köznevelési intézmények számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Szt. és a Gyvt. értelmében a lakosság szociális ellátásának biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi Önkormányzatoknak a feladata. A lakosság szociális ellátásának a garanciáit az Önkormányzatok részéről a törvényben foglalt biztosítékok tartalmazzák, melyek megtalálhatók az általános eljárási rendelkezésekben, a szociális alapellátás meghatározásában, tartalmában (kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások), a nevesített és felsorolt szociális szolgáltatásokban, valamint a személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek és a feladatellátáshoz lekövetelt normatívák meghatározásában.

A Szociális törvény 57. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátási formák rendszerét az alábbi ellátások alkotják a szociális alapellátás feladatkörben:

- Családsegítő és Gyermekjóléti szolgáltatás,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Központ/ Készenléti telefonszolgáltatás,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Idősek nappali ellátása,
- Házi segítségnyújtás,
- Támogató szolgáltatás,
- Tanyagondnoki ellátás,
- Pszichológiai tanácsadás/szolgáltatás,
- Jogi tanácsadás/szolgáltatás.

Természetesen az esélyegyenlőségnek, mint alkotmányos jognak az érvényesülése és a személyre szabott ellátás biztosítása érdekében a felsorolt ellátási formákat valamennyi speciális ellátást igénylő ellátotti kör részére is biztosítani kell, figyelemmel az időskorúak, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek és a fogyatékkal élők. Martonvásár városban a szociális és gyermekvédelmi alapellátásokat a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő integrált tevékenységű intézmény a Szent László Völgye Segítő Szolgálat (2462 Martonvásár, Szent László út. 24.) biztosítja.

Az intézmény szakképzett szociális szakemberek foglalkoztatásával biztosítja az ellátási területén a tevékenységek és szolgáltatások szakszerű biztonságos ellátását.

Az intézmény feladat ellátásának célja az Szt.-ben és a Gyvt.-ben rögzített alapszolgáltatások és speciális alapszolgáltatások biztosítása, valamint az emberi erőforrások minisztere 55/2015.(XI.30.) EMMI rendelete - az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosítását- által rögzített feladatok ellátása.

Az intézmény ellátási területéhez (Ercsi város kivételével) jelenleg 7 település teljes közigazgatási területe, valamint 2016. január 1 napját követően – Család és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásainak tekintetében

Ercsi város közigazgatási területe tartozik: Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas, Vál, Ercsi.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett jelzés a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetűek, romák felzárkóztatására. Ennek érdekében igyekeznek minden pályázati lehetőséget megragadni. A Segítő Szolgálat munkatársai igyekeznek a magas esetszám teljesítése mellett a kisgyermekesek problémáit minél hamarabb megoldani.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A város közösségi élete igen összetett, ezért egyben színes és mozgalmas is. Magas színvonalon, igen aktívan, egymást segítve tevékenykednek a civil szervezetek. Példaértékű együttműködésről számolhatunk be az Önkormányzat és a civilek között, akiknek egyik fő kapcsolódási pontja a Brunszvik-Beethoven Rendezvényközpont.

A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek a civilekkel, Önkormányzattal és a Segítő Szolgálattal.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusokról nincsenek információink. Jellemző inkább a segítő szándék.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritás magas szinten működik. A civilek önkéntes munkában is gyűjtenek adományokat, segítséget nyújtanak. Év végén különösen megnövekszik a civil szervezetek adományozási kedve. Gyűjtési- és adományozási akciókat, ünnepségeket szerveznek. Lehetőségeikhez mérten, bár egyre csökkenő tendenciát mutatva, a rászorulókat a helyi vállalkozások, cégek, vállalatok segítségére is számíthatnak, elsősorban pénzbeli vagy természetbeni adomány formájában.

A célszemélyek, segítségre szoruló családok feltérképezése, szükségleteik felmérése a Segítő szolgálaton keresztül történik. A kapott pénzüsszegekből esetenként tartós élelmiszert vásárolnak, amit a dolgozók és önkéntesek segítségével osztanak ki.

3.8 A roma nemzetiségi Önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési Önkormányzattal

Martonvásáron nincs roma nemzetiségi Önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
lakásfenntartási támogatásban részesülők száma növekedett, ami a háztartások rezsi-függőségének növekedésére utal	közütemi szolgáltatókkal történő kapcsolatfelvétel, szociális alapú díj-hátralékezelési alternatívák kidolgozása,
A Segtő szolgálat munkatársai túlterheltek a megnövekedett esetszám miatt, ezért státuszbovítés szükséges;	státuszbovítéshez szükséges erőforrások felmérése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Tapasztalataink alapján az eltelt évek alatt a családokban előforduló működészavarok és a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségének okai változtak. A társadalom változásai, gazdasági, politikai, szociálpolitikai, munkaerő piaci vonatkozásban hatással vannak a családok életére, a demográfiai, foglalkoztatás politikai, pénzügyi, oktatásügyi és szociális biztonság tekintetében.

Mindezek a makro és mikrokörnyezeti változások okozta problémák számos család életében nehezen kezelhetőek. Ennek oka származhat a család értékrendszerének változásaiból, szülők életviteléből a problémamegoldó képességek, lehetőségek hiányából. Ez a tendencia többnyire a családi nevelés válságára mutat rá, sokszor ok-okozati összefüggést teremtve a fiatalokú bűnelkövetéssel és különböző devianciák kialakulásával.

Egyre gyakrabban fordul elő országsszerte, valamint az ellátott településeinken is a fiatalokúak által elkövetett bűncselekmények megjelenése. Ez leginkább közterületeken való rongálásokat, iskolai lopásokat jelentett a tavalyi évben. Érezhető, hogy a társadalom egyes csoportjai közötti szakadék mélyül, egy réteg növeli a vagyonát, egy másik rétegnek pedig a napi megélhetése is megoldhatatlanná válik. Ez már a gyermekek közösségeiben is észrevehető.

A gyermekek viselkedésének változásaiban szintén jelentős szerepet játszik, a családok túlterheltsége, a szegénység okozta megélhetési körülmények. Az anyagi helyzet romlásával csökken a kiegyensúlyozott családi élet esélye, nő a feszültség, mindennapossá válnak a konfliktusok, megnő a válások száma.

Új típusú problémaként jelenik meg egyre inkább a jó anyagi körülmények között élő családok gyermekei körében előforduló nevelési hiányosságok, iskolai problémák, tankötelezettség elmulasztása és deviáns magatartási problémák előfordulása.

Martonvásáron a gyermekjóléti szolgálat gondozásában álló gyermekek és családjaik körében leginkább az alábbi veszélyeztető okok, problémák állnak fenn:

- gyermeknevelési problémák;
- szülők vagy család életvitele;
- családi konfliktus;
- tankötelezettség elmulasztása;
- magatartási problémák (fiatalkori devianciák);
- lakáskörülmények miatti veszélyeztetettség;
- családon belüli bántalmazás;
- szülők munkanélkülisége miatti veszélyeztetettség;
- szülők szenvedélybetegsége miatti veszélyeztetettség.

A tankötelezettség megszegése, az iskolakerülés olyan probléma, amely megszakítja a folyamatos tanulást az iskolából kimaradók és az iskolában maradók számára is, valamint hozzájárulhat akár a bűnözés kialakulásához is. Az iskolakerülés létrejöttének megakadályozásában egy több tényezőre épülő prevenciós tevékenységre van szükség. Ennek kulcsszereplői: család (szülők), gyermek, pedagógus, szociális munkás (gyermekjóléti intézmények).

Martonvásár speciális helyzetben van, mivel a településen - ellentétben az országos adatokkal - nem csökken a gyermekek száma, hanem növekszik. Köszönhető ez annak is, hogy a város agglomerációra jellemző sajátosságokat mutat, sokan választják betelepülőként otthonuknak. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes gondoskodási szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A 2017. évi gyermekvédelmi munkánkban már látható volt annak a szakmapolitikai változásnak a pozitív eredménye, miszerint 2016. évtől a gyermekjóléti ellátás és a családsegítés integrációjára került sor. A gyermekvédelmi problémákkal küzdő családok körében a segítő munkára és a prevencióra több idő marad, hiszen elkerültek a hatósági ügyek a család és gyermekjóléti szolgálatoktól. A járásszékhelyen működő család és gyermekjóléti központ pedig a járás teljes területén kezeli a veszélyeztetett, valamint a súlyosan veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családok hatósági anyagát és biztosítja a speciális szolgáltatásokat. Az intézményünk esetében a speciális szolgáltatások a pszichológiai és jogi segítségnyújtás, a felügyelt kapcsolattartás, a családterápia és szükség esetén a mediáció elérhetősége.

Gyermekek napközbeni ellátása működött eddig is Martonvásáron családi napközi formájában a Szent László Völgye Segítő Szolgálat egyik szolgáltatásaként. A Martonvásári Járás/ Kistérség területén nem volt megoldott a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása. Mivel Budapest és Székesfehérvár 30 km határon belül található, sok fiatal többgyermekes család költözött ki a vidékies hangulatú településekre, nyugodt,

parkosított új lakónegyedekbe, megvásárolt családi házakba. Így a hirtelen megnövekedett gyermeklétszám lehetővé tette a családi bölcsőde férőhelyeinek bővítését, valamint továbbra is segítségükre lehetünk, olyan kisgyermekes családoknak, akik a Járás/Kistérség településein letelepedve szembesültek a gyermekük bölcsődei elhelyezési problémáival.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nemcsak a kisgyermek gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat három bölcsődei egységből áll. Egy bölcsődei egység gyermeklétszáma 7 fő. Összességében 21 fő kisgyermek nyugodt gondozását- nevelését tudjuk biztosítani. Csoportonként 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő kisgyermekgondozó személy végzi a munkáját. A családi bölcsőde hálózat munkájának összehangolása, valamint a szülőkkel történő rendszeres kapcsolattartás végett 1 fő hálózati koordinátor szakember alkalmazása szükséges.

Ellátottak köre:

Az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Családi bölcsődei ellátás keretében a gyermek 20 hetes korától 3 éves koráig gondozható.

A családi bölcsődei nevelés célja, hogy a Segítő Szolgálat intézménye az ellátási területéhez tartozó (Vál és Ercsi települések kivételével) hat településre – Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas települések- vonatkoztatva biztosítja a családi bölcsődei szolgáltatást annak érdekében, hogy:

- A kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őt abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját, kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.
- A bölcsődei nevelés szemlélete által segítse a családi nevelést.
- Hozzájárul a család életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növelését.

Az óvodai és iskolai segítő tevékenység jogszabályi alapját a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) biztosítja. Az NM rendelet 25§ (1)-(2) bekezdések rendelkezései szerint az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek.

Az óvodai és iskolai segítő tevékenység nem jelenik meg új szakfeladatként az intézmény működésében, hanem a járási feladatokat ellátó család és gyermekjóléti központ részfeladataként kerül bevezetésre.

A Martonvásári Járás területén megtalálható köznevelési intézményekben íratott gyermekek

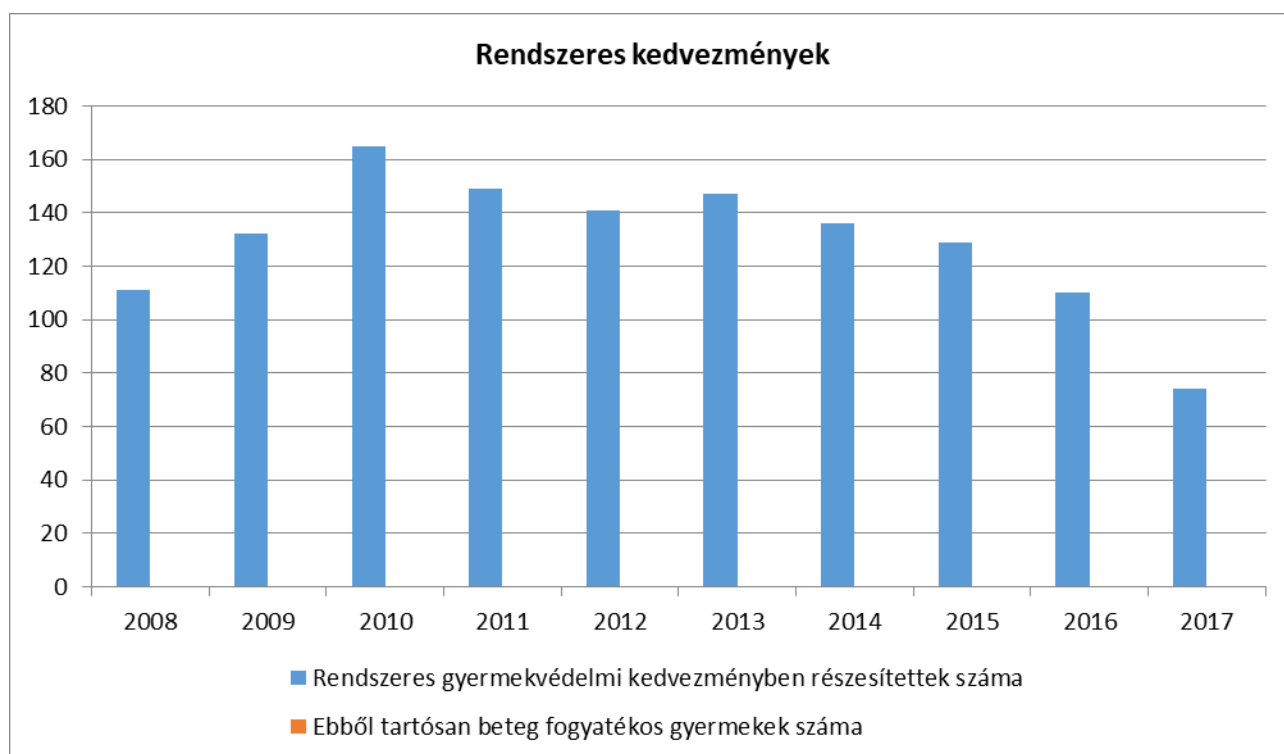
- Oktatási Hivatal által megadott - létszáma alapján (3097 fő) 3 fő szakember alkalmazása vált szükségessé. Az NM rendelet értelmében 1000 fő gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai segítő szakember alkalmazása szükséges. A feladat ellátásához a normatív támogatás - rendelkezésre áll.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A szegénység főleg az időseket és a gyermekeket érinti. A gyermekek veszélyeztetettségének hátterében az esetek döntő többségében az anyagi szűkösség a meghatározó. A gyermekvédelmi alapellátás hatékonyan képes kezelni a gyermekek veszélyeztetettségét és az önkéntesen igénybevett gyermekjóléti alapellátás képes megelőzni a súlyos veszélyeztetettséget. Nagyon kevés gyermek esetében van szükség gyámhatósági eljárás keretében elrendeli a védelembe vételt. Az elmúlt években a védelembe vett gyermekkorúak száma 3–5 fő között mozgott.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A jogosultak száma 2010-ben tetőzött, azóta folyamatos csökkenést figyelhetünk meg. A csökkenés köszönhető a gyermekes családok számára juttatott kedvezmények növekvő számának, valamint a jogi szabályozás változásának: a támogatás odaítélése szempontjából fontos egy főre eső jövedelem nem emelkedett. Az anyagi szűkösség miatti veszélyeztetettség a gyermekes családokat fokozottabban érinti és az anyagi okból történő veszélyeztetettséggel szemben maguk a gyermekek a legkiszolgáltatottabbak.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek jogán járó helyi juttatások a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen túl a helyi rendelet alapján támogatás nyújtása a közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához, a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához, valamint támogatás nyújtása azok

részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a jogszabályi változások miatt a 2012. évtől nem adható, kikerült a jogszabályban rögzített támogatások köréből.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes iskolai étkeztetésben a 2017. évben 184 gyermek részesült, valamint ingyenes étkezést 50 gyermeknek biztosítottak. Ez enyhe emelkedést jelent az előző évekhez képest.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Martonvásáron élő és magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Martonvásáron a Lakóparkban jellemzően fiatal családok élnek, ezzel együtt a gyermekek száma magas. A település külterületein is számos kisgyermekes család él. Ezeknek a területeknek az infrastruktúrája nem megfelelő, főképpen a külterületeknek. A városközpont elérése és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézkes.

Egyre gyakrabban találkozhatunk a tartós munkanélküliség kedvezőtlen hatásaival, amelyek átvetülnek a gyermeknevelésre és emiatt mind súlyosabb problémák vetődnek fel. A családok megélhetési problémái is egyre súlyosabbak, amelyek folyamatosan növekvő problémát jelentenek, de ez szerencsére nem tekinthető számottevőnek, valamint a Segítő Szolgálat munkatársai folyamatosan gondozzák az érintett családokat.

A városban élő romák esetében egy család érintett abban, hogy a gyermekek nem jutnak hozzá a szellemi és testi fejlődésükhöz megfelelő körülményekhez. Az ő esetükben a Családsegítő Szolgálat, a Gyámügy, a

köznevelési intézmények és az Önkormányzat együttműködve próbálja megoldani a gyermekekkel kapcsolatban felmerült problémákat.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Martonvásáron 3 védőnői körzet található, amelyet 3 védőnő lát el. A védőnők rendszeresen látogatják a veszélyeztetett kismamákat, segítik őket felkészülni a gyermek érkezésére, tanácsokkal látják el a gyermekvállalás felelősségével kapcsolatban. Tanácsot adnak az egészséges életmód kialakítását illetően. Felvilágosítják a várandós anyákat arról, hogy a helytelen életmód milyen veszélyeket rejt, és milyen kihatással lehet a magzat fejlődésére. Rendkívüli esetben a várandós anyá számára a védőnők segínyt kérnek az Önkormányzattól. Szükség esetén jelzéssel élnek a Segítő Szolgálat felé, és a családgondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megszüntetésére, megelőzésére.

A védőnők az általuk szervezett programokról tájékoztatják a Segítő Szolgálatot, így az intézményt felkereső érintett ügyfelek is tudomást szerezhetnek az előadásokról.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Martonvásáron egy gyermekorvos biztosítja a gyermek háziorvosi ellátást (betöltetlen praxis nincs). Háziorvosi ügyeleti ellátás Érden biztosított, valamint a gyermek szakorvosi ellátás az ercsi és velencei rendelőintézetekben, továbbá a környező városokban hozzáférhető.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincsenek pontos adatok.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátások formáit és feladatait fentebb már részleteztük, amelynek alapján megállapítható, hogy a megoldandó problémák egyre súlyosabbak, egyszerre több problémával is küszködő családokkal tartják a kapcsolatot, a szakmai tevékenység száma évről-évre folyamatosan emelkedő tendenciát mutat.

e) gyermekvédelem

A Segítő Szolgálaton belül a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

- A szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása,
- A szabadidős programok szervezése,
- A hivatalos ügyek intézésének segítése.

a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben.
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszer tagjaival, az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- észlelő-jelzőrendszer tagjai: nevelési-, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, rendőrség, egyházak, civil szervezetek, stb.

a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- családgondozás a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi és a szociális ellátás, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésre, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

- a családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- az utógondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéshez.

Emellett 2013. január 1. napja óta Martonvásáron működik a Fejér Megyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatalának Gyámhivatala a Segítő Szolgálattal szorosan együttműködve.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Gyermekjóléti Szolgálat által alkalmazott szakemberek hivatottak a városban élő gyermekek és családjaik krízis helyzeteiben segíteni. A Segítő Szolgálat gyermekjóléti szakmai egységének egyik fontos feladata a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer koordinációja, ez által a településen élő kiskorú és fiatalok gyermekekkel kapcsolatba kerülő szakemberrel (védőnő, háziorvos, pedagógus, szociális munkás, pártfogó felügyelő, rendőrség) történő együttműködés.

Az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára igyekszünk segítséget és együttműködést nyújtani a jelzőrendszeri megbeszéléseinken túl, a rendszeres személyes találkozások és családlátogatások alkalmával.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Szünidőben rendszeresen szerveznek napközis táborokat, amelyek többsége térítés ellenében vehető igénybe. pályázatok, nyári táborok.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféligi, szünidei) ingyenes tankönyv

Martonvásár Város közigazgatási területén a köznevelési-közüktatási intézményekben a gyermekek számára - jogszabályi kötelezettség alapján – mind az intézményi, mind a szünidei gyermekétkeztetés biztosított az igénybevevők számára, továbbá az ingyenes tankönyvellátás is biztosított.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, Önkormányzati adat, civil érdekképvisezők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről nem tudunk beszámolni.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Segítő Szolgálat Gyermejjóléti Szolgálatának szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája a pozitív diszkriminációt szolgálják, a többi hátránykompenzálást szolgáló juttatásokról a fentiekben részletesen beszámoltunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közüktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A vonatkozó jogszabályoknak megfelelő módon történik. Az óvodai ellátás az Önkormányzat fenntartásában működik, a köznevelési intézmények fenntartója és működtetője a tankerületi állami intézményfenntartó intézmény lett 2013 évben.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A logopédiai ellátás és nevelési tanácsadás pedagógiai szakszolgálatokon keresztül biztosított.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem érkeztek jelzések, a szakemberek igyekeznek jól kezelni és kompenzálni a felmerülő problémákat. Tudomásunk szerint az intézmények között és azokon belül sincsenek szegregációs jelenségek.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Martonvásáron egy általános iskola működik.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
SNI-s gyermekek emelkedő száma	ped. szakszolg, nevelési intézményben pszichológus, szocializáció, pályázatok, egészségtudatosság növelése
gyermekek napközbeni elhelyezése	nevelési, oktatási intézmények kapacitásának bővítése
szocializáció	oktatási intézmények bevonása
A szociális területen dolgozók szupervízióját havonta biztosítani kellene a kiégési szindróma (burnout) kivédése érdekében (burnout: tünetegyüttes, amely hosszútávú fokozott érzelmi megterhelés, kedvezőtlen stresszhatások következtében létrejövő fizikai-érzelmi-mentális kimerülés).	Saját humánerőforrás bevonásával történő megvalósítás feltételének vizsgálata.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

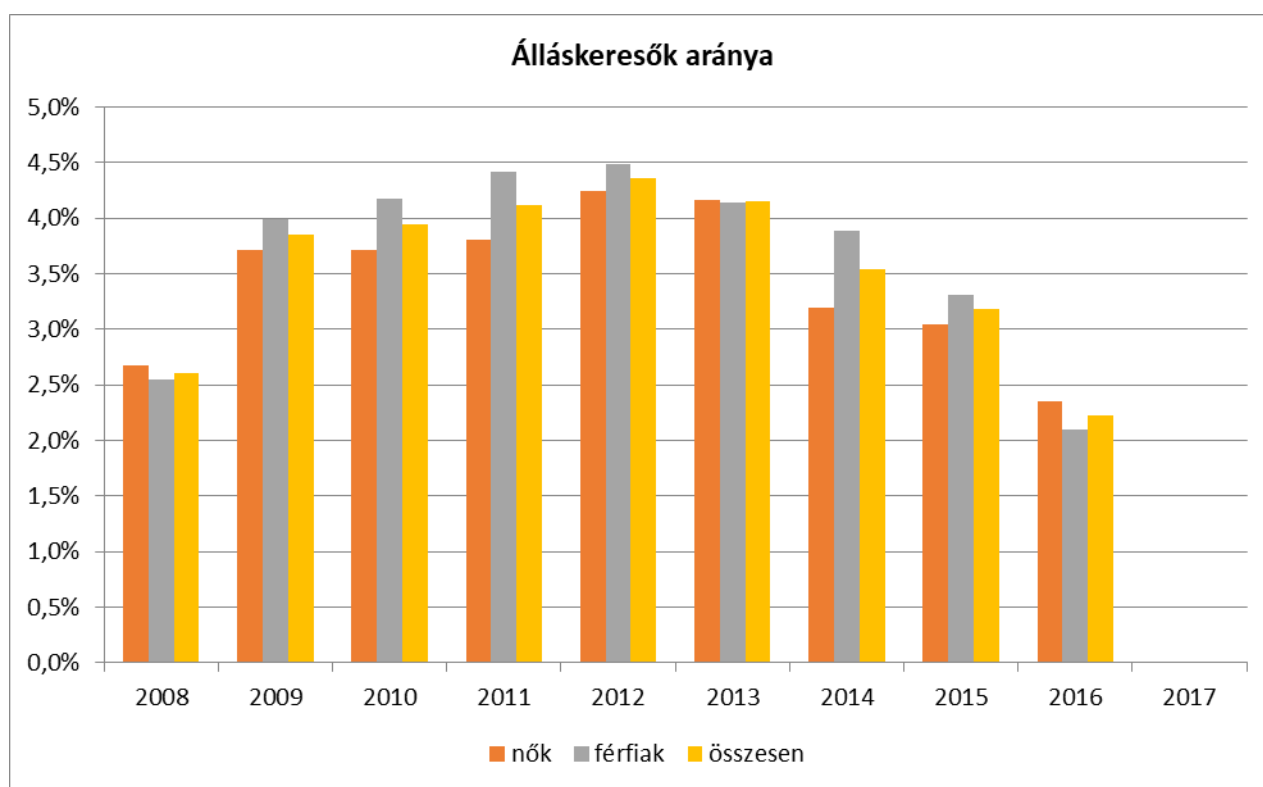
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, olykor toborzásnál, az előmenetelben is utóbbiakat részesítik előnyben.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2017	2004	4021	54	2,7%	51	2,5%	105	2,6%
2009	2022	2004	4026	75	3,7%	80	4,0%	155	3,8%

2010	1994	1991	3985	74	3,7%	83	4,2%	157	3,9%
2011	2260	2285	4545	86	3,8%	101	4,4%	187	4,1%
2012	1958	1963	3921	83	4,2%	88	4,5%	171	4,4%
2013	1899	1969	3868	79	4,2%	81,5	4,1%	160,5	4,1%
2014	1926	1940	3866	61,5	3,2%	75,5	3,9%	137	3,5%
2015	1897	1970	3867	57,75	3,0%	65,25	3,3%	123	3,2%
2016	1909	1971	3880	45	2,4%	41,25	2,1%	86,25	2,2%

A nők családi és munkaerő-piaci szerepvállalásának összeegyeztetési nehézségeit jól szemléltetik a táblázat adatai is. A munkanélküliséget tekintve a legtöbb esetben a nők száma alacsonyabb, mint az ugyanabban az időben és kategóriában nyilvántartott férfiaké, de 2013-ban és 2016-ban a számuk meghaladja a férfiakét. A 2012. évtől az álláskeresők aránya csökkent, bár ezt a folyamatot a nem csak a munkanélküliek számának tényleges csökkenése, hanem a jogi szabályozás változása is eredményezte. A tartós munkanélküliség esetében a nők aránya magasabb, a közfoglalkoztatásban is magasabb arányban dolgoznak a nők, mint a férfiak.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen levő, ill. kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés után.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása, képzési lehetőségeire különös figyelmet és támogatást kell fordítani. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges munkaidőt.

A településen a közsférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás, szolgáltatások –lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok).

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nem áll rendelkezésre pontos adat

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Mint az ország más területein is tapasztalható, Martonvásáron is nagyon nehéz elhelyezkedni azoknak a nőknek, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. Nyilvánvalóan ez a körülmény is befolyásolja azt a tényt, amely szerint magasabb az egy évnél régebb óta munkát kereső nők, mint férfiak száma.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az ötven év feletti nők mindenképpen hátrányos helyzetben vannak a foglalkoztatás terén. Egyidejűleg az is igaz, hogy - függetlenül attól, milyen korú - számos esetben, ugyanolyan munkakörben alkalmazott nők kevesebb bérért dolgoznak. Az országban jellemző a nők bérezésére, hogy alacsonyabb, mint az ugyanolyan munkát végző férfiaké. Ezt azonban nem lehet (nem is helyben kell) megoldani csak országos intézkedésekkel.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Jelen információink szerint rugalmas munkaidőt nem tudnak sehol biztosítani a gyermeket nevelő nők számára. A gyermekellátási intézmények azonban elegendő férőhellyel rendelkeznek, mivel pályázaton elnyert összegnek köszönhetően a Brunszvik Teréz Óvoda épületét kibővítettük, két új csoport elhelyezésére lesz mód a nevelési év kezdetekor. Családbarát munkahelyi megoldások terén nincs információnk. Ezen kívül családi napközit, majd 2017-től 21 férőhelyes családi bölcsődét vehetnek igénybe a szülők gyermekük elhelyezésére. Az ellátás a Társulás fenntartásában működik költségtérítéssel formában, de nem csak egész napos felügyelet vehető igénybe, hanem 4 órás, igény szerinti ellátást is biztosít az intézmény.

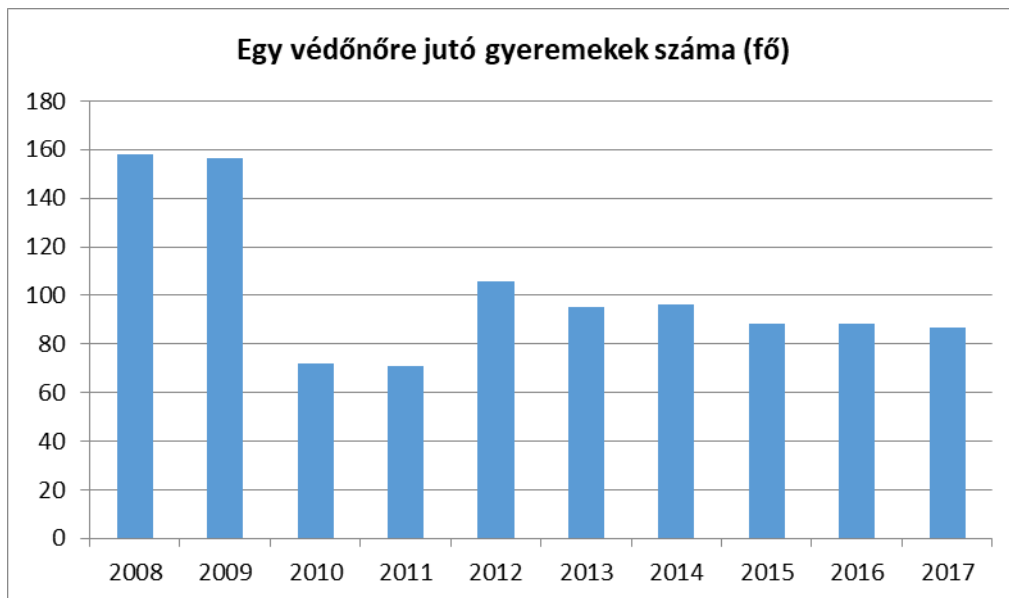
Helyben kevés a munkalehetőség, különösen az alacsonyabb végzettségűek számára. A csak utazással elérhető, akár több műszakban működtetett cégek időbeosztása egyáltalán nem alkalmazkodik a családok igényeihez. A gyermekeket többnyire nem tudják senkinél elhelyezni, csak igen magas összegekért, de ezt nem tudják megfizetni. ezen a helyzeten próbál segíteni a Segítő Szolgálat által működtetett családi bölcsőde.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya és gyermekgondozás feladatát az egészségügy, a védőnők, illetve a Segítő Szolgálat látja el. A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. Az elmúlt években a védőnői státusz bővülésével a gyermekgondozás feltételei javultak a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	316	158
2009	2	313	157
2010	3	216	72
2011	3	213	71
2012	2	211	106
2013	2	190	95
2014	2	193	97
2015	2	177	89
2016	2	177	89
2017	2	173	87

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő illetve a családon belüli erőszak ritkán kerül felszínre, mert az érintettek nem merik/akarják bevallani. Ezen a területen óriási a látencia, ezért nincs helyzetelemzéshez alkalmas releváns adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A martonvásári lakcímmel rendelkezők számára elérhető és igénybe vehető családok átmeneti otthona Dunaújvárosban és Csákváron található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak. Ott vannak minden civil szervezetben (fentebb már részletesen taglaltuk ezek formáit), a segítő munkák nagy részét nők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Országos és helyi szinten is egyre több a válás: a jelenlegi statisztikai adatokból az vehető ki, hogy minden második házasság válással végződik, amiből kifolyólag nagyon sok a csonka család. Elsősorban a nők nevelik tovább egyedül a gyermekeket, egyre nehezebb körülmények között.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	álláshelyek növelése, részmunkaidős állások

gyermek napközbeni elhelyezése	részmunkaidős állások
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona és anyaoththon a településen).	Családok átmeneti otthona és anyaoththon által biztosított szolgáltatás elérhetővé tétele

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mindez azonban egyúttal az idős ember egyfajta bezártságát is eredményezheti. A pszichés állapotra vonatkozó kérdésekre adott válaszok alapján a magány, az egyedüllét érzése sokkal jellemzőbb probléma, mint az, hogy nincs kivel megvitatni a világ dolgait. A megkérdezettek közel 90 %-a ismeri a helyben igénybe vehető szociális alapszolgáltatásokat

Az időskorúak jelentős része valamilyen fogyatékkal él, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladásával, betegség vagy baleset következtében vált azzá.

A gondozási folyamatok ellátása során tapasztalható, hogy az ellátottaink körében megnövekedett a daganatos betegségek számának előfordulása, melyek nemcsak a közép és az idős korosztályt érintik, hanem előfordul kisgyermekkorban is. Ezekben az esetekben speciális ápolást, gondozást és mentálhigiénés ellátást biztosítunk, mint a beteg, mint pedig a hozzátartozó számára.

Sok esetben előfordul, hogy a kórházakban nincs lehetőség a daganatos betegség terminális időszakában a beteg fokozott ápolására. Az otthonába visszakérült beteg hozzátartozói gyakran kérik segítségünket a házi segítségnyújtás területéről.

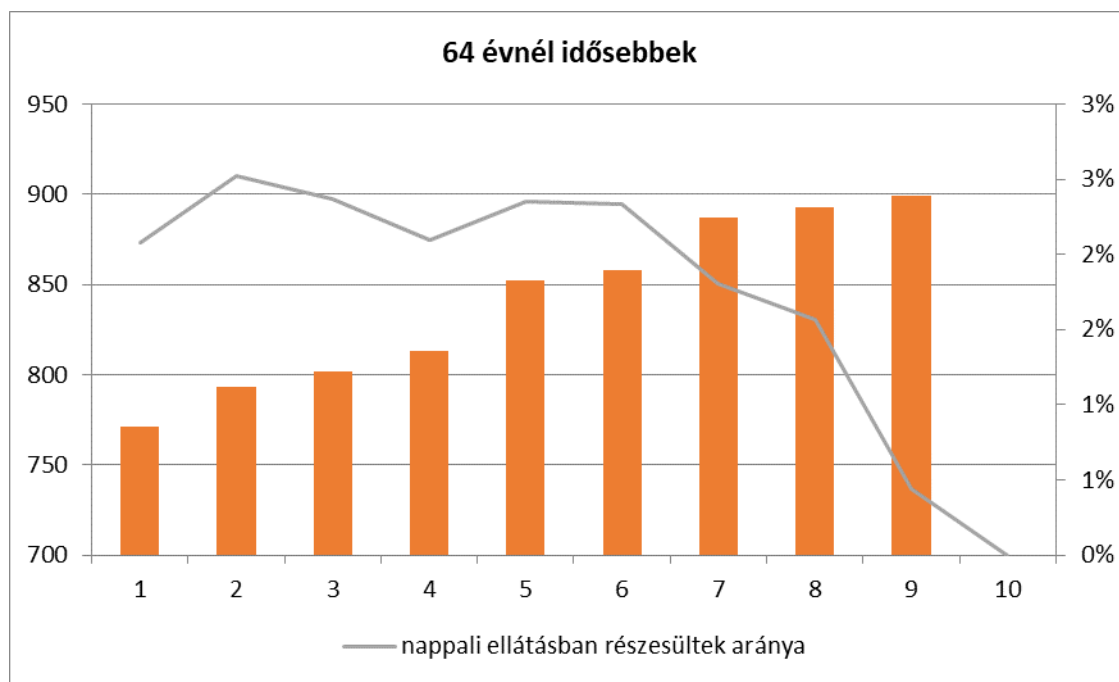
Az ápolás a beteg környezetében teljes körű, a fizikai és mentális gondozást egyaránt jelenti.

Az intézmény tervei között szerepel 1 fő gondozó szociális munkás Hospice ellátás tanfolyamra történő beiskolázása annak érdekében, hogy a betegség előrehaladott vissza nem fordítható állapotában a beteg lelki egyensúlyának megtartásához segítséget tudjunk nyújtani.

Ezekben az esetekben speciális ápolás, gondozás és mentálhigiénés ellátás biztosítására van szükség.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		fő	%
2008	771	16	2%
2009	793	20	3%
2010	802	19	2%
2011	813	17	2%
2012	852	20	2%
2013	858	20	2%
2014	887	16	2%
2015	893	14	2%
2016	899	4	0%

A táblázat adatai alapján láthatóan emelkedik a 65 év feletti népesség létszáma és aránya és ez a folyamat a következő években-évtizedben mennyiségi kereslet növekedésként jelentkezik az idősellátásban, amelyre az Önkormányzatnak megfelelő választ kell adnia.

Martonvásáron az időskorúak szociális ellátásáról a Segítő Szolgálat a házi segítségnyújtás biztosításával gondoskodik. Házi segítségnyújtás keretében a szociális gondozó a lakásukon nyújt - szükség szerint segítséget - azoknak az öregségi nyugdíjkorhatár feletti vagy önmaguk ellátására részben képes személyeknek, akik az életvitelükhöz, személyi és környezeti tisztaságuk biztosításához, társas kapcsolataik ápolásához, kulturális igényeik kielégítéséhez, valamint érdekeik védelméhez ezt igénylik, ill. arra rászorulnak.

2017 januárja óta a házi segítségnyújtás keretében az ellátás két szinttűvé vált, szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosított ellátások:

- A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- A háztartási tevékenységben való közreműködést,
- A veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosított ellátások:

- Ebbe a kategóriába tartoznak az emelt szintű, szakképzettséget igénylő ápolási, gondozási feladatok. A házi segítségnyújtás keretében személyi gondozásban részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni.
- Az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- Gondozási és ápolási feladatok elvégzését
- Családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- Az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- Ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Kistérség területén 2016. évben Martonvásár?

Megnevezés	Házi segítségnyújtás	Idősek nappali ellátása
Tárgyév december 31.-én	109	1
Térítési díjat fizet	109	1

A gondozási folyamatok ellátása során tapasztalható, hogy az ellátottaink körében megnövekedett a daganatos betegségek számának előfordulása, melyek nemcsak a közép és az idős korosztályt érintik, hanem előfordul kisgyermekkorban is. Ezekben az esetekben speciális ápolást, gondozást és mentálhigiénés ellátást biztosítunk, mint a beteg, mint pedig a hozzátartozó számára.

Sok esetben előfordul, hogy a kórházakban nincs lehetőség a daganatos betegség terminális időszakában a beteg fokozott ápolására. Az otthonába visszatérő beteg hozzátartozói gyakran kérik segítségünket a házi segítségnyújtás területéről. Az ápolás a beteg környezetében teljes körű, a fizikai és mentális gondozást egyaránt jelenti.

Egyre több a mentális gondozásra szorulóknak száma, a gondozók különös figyelemmel kísérik az ellátottak lelki egészségi állapotát. körültekintően szem előtt tartják az ellátottak mindennapi életvitelét. egyre inkább jellemző az elmagányosodás, ennek elkerülése érdekében a gondozók segítséget nyújtanak napi beszélgetésekkel, sétákkal (akár az ellátott udvarában, utcájában is).

Növekedett a hivatalos ügyek intézésének száma is, segélyek kérése, személyszállítással, csatornával kapcsolatos ügyek intézése. Fokozott figyelmet kell fordítanunk az idősek biztonságára is, hiszen megszorodott a „házasok” során elkövetett bűncselekmények száma, főleg az időskorúak körében, kihasználva a jóhiszeműségüket. Minden gyanús eset felbukkanásakor tájékoztatjuk az időseket és azonnal rendőrségi bejelentést teszünk. Új jelenséggé figyelhető meg a nappali ellátásban, hogy egyre több, időskori dementiában szenvedő beteg ellátására van igény.

Az időskorúak számára tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést a Harmónia Gondoskodás Idősek otthona nyújtja. Az idősek nappali ellátása fontos területe az idősebb generáció közösségi életének. Enyhíti az egyedüllét és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok ápolásában, a tartalmas időtöltésben, hozzájárul a napi életritmus megtartásához.

A szociális étkeztetés szolgáltatás Martonvásár Város közigazgatási területén biztosított azok számára, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik, szenvedélybetegségeik, vagy hajléktalanságuk miatt. Az Önkormányzat az alapszolgáltatás – így a szociális étkeztetés – megszervezésével nyújt segítséget a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. Az étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosított.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatosan meg kell említenünk azt a tényt, hogy a fiatalabb generációk jelentős része sem talál helyben munkát. Az időskorúak foglalkoztatottságáról nincsenek adatok.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem rendelkezünk adatokkal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Konkrét, városunkat érintő esetről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A fentiekben részletesen leírtuk a város idők részére fenntartott egészségügyi és szociális szolgáltatásait, amelyekhez az idők hozzáférhetnek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kulturális és közművelődési szolgáltatások esetén a nyugdíjas kort elért személyek kedvezményben részesülnek. Kimondottan idősebb hölgyek számára létrehozott kulturális egyesület a Teleki Blanka Hölgyklub.

c) idők informatikai jártassága

A korábbiakban az Önkormányzata a TÁMOP 3.2.4 pályázat keretén belül 60 fő informatikai képzésére nyert el összeget, amely képzésben preferáltak a 40 év felettiek. Egyéb információ az idők informatikai jártasságáról nem áll rendelkezésre.

6.4 Az időket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen nincs kimondottan külön program az idők számára, de a városban szervezett rendezvények előadások szervezése során a szervezők törekszenek arra, hogy az idők megtalálják a saját érdeklődésüknek megfelelő szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget. A település minden programján aktívan részt vehetnek (és vesznek is).

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás	napközi ellátásba való bevonás
ellátatlanság	napközi ellátásba való bevonás
fizikai és mentális leépülés	ápolói, gondozói hálózat kiszélesítése
krónikus betegek száma nő	ápolói, gondozói hálózat kiszélesítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Martonvásár Város területén a Segítő szolgálat a támogató szolgálat szakellátással nyújt segítséget a településen élő fogyatékos személyek számára. A támogató szolgálat célját és feladatait részletesen rögzíti a többször módosított szociális törvény. A szolgálat a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítése érdekében működik, alapfeladatai között szerepel az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Feladata:

- Az alapvető szükségletek kielégítését segítő közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása

- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása
- jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak elősegítéséhez speciális önszervező csoportokban való részvételükhöz
- az egyes szociális alapellátási részfeladatok biztosítása a fogyatékkal élő személyek speciális szükségleteihez igazodóan
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, közösségi, kulturális, szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

A törvény meghatározza az ellátottak körét is:

- siketek és nagyothallók: akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képesek és halláskárosodásuk mellett a hangzóbeszéd érthető értése elmarad. (hallási fogyatékos)
- vakok és gyengén látók: akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes (látási fogyatékos)
- értelmi fogyatékosok: akiknek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű
- mozgásszervi fogyatékosok: akiknél a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredménytelen nem befolyásolható.
- autisták: IQ értékétől függetlenül autistáknak kell tekinteni azt a személyt, aki a fejlődés átható (pervazív) zavarában szenved, és az autonómia állapota súlyos vagy középsúlyos
- halmozottan fogyatékos: az a személy, akinek a felsorolt fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van.

Személyi segítés

A személyes gondoskodásnyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7) SZCSM rendelet három alapfeladat ellátásának kötelezettségét írja elő a támogató szolgálatok részére. Ezek:

- személyi segítés
- szállító szolgálat
- információnyújtás, tanácsadás

A személyi segítő szolgálat feladata az önrendelkező független élet elveinek alapján – a fogyatékos ember autonómiájának fenntartásával – a fogyatékos ember függetlenné, önállóvá válásának elősegítése, a közösségi életben való részvételének előmozdítása.

Az önálló életvitel elvein alapuló szolgáltatás elsődleges feladata, hogy a fogyatékos ember olyan segítségben részesülhessen, ami hozzásegíti a fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentéséhez, kiegyenlítéséhez, alapvető jogainak biztosításához, az esélyegyenlőség megteremtéséhez. Olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek teljesebb életre és a fogyatékoságukból fakadó terheik csökkenthetőek. A fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás,

tevékenység során úgy kell eljárni, hogy az a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze, illetőleg annak következményeit enyhítse.

A személyi segítő szolgáltatás nem fogyatékkal élő ember helyett elvégzett tevékenységet jelenti, hanem a fogyatékkal élő ember aktív közreműködésével.

Személyi szállítás:

A támogató szolgálat feladatai ellátására szállító szolgálatot is működtet.

Célja: A közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi, szociális, kulturális és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése.

Ennek érdekében történik:

- szállítás a közszolgáltatást nyújtó intézményekbe: polgármesteri hivatalba, gyámhivatalba, munkaügyi központba, bíróságra, hatóságokhoz, rendvédelmi szervekhez...
- szállítás az egészségügyi és szociális szolgáltatókhoz: háziorvos, munkaképesség csökkenést véleményező és felülvizsgáló szakorvosi bizottságokhoz, kórházba, gyógytornára, fizioterápiára, nappali ellátást nyújtó intézményekbe, családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz...
- szállítás kulturális és egyéb szolgáltatókhoz oktatási intézményekbe, múzeumba, könyvtárba, kulturális, sport és szabadidős rendezvényekre, érdekképviselői szervekhez, fodrászhoz, postára, bankba, bevásárlóközpontba, szakboltokba, igény szerint pl. rokon,- barátlátogatás, templomba vitel stb.

A szállítást igénybe vevők köre:

A szolgáltatás azoknak a veleszületett, vagy szerzett fogyatékoságban szenvedő embereknek nyújt segítséget, akik az adott településen élnek, vagy akiknek lakóhelyén nem működik támogató szolgálat és annak igénybevétele életük viteléhez nélkülözhetetlen

A támogató szolgálat folyamatosan gyűjti a fogyatékos személyek, családtagjaik és segítőik tájékoztatása érdekében a fogyatékos ügyvel kapcsolatos információkat.

Az információ nyújtás és tanácsadás fókuszában az önálló, önrendelkező életvitelhez szükséges információk közvetítése áll.

A folyamat során a szolgálat tiszteletben tartja a szolgáltatás igénybe vevőjének igényeit, szabad akaratát, döntéseit. Az információnyújtás, tanácsadás megvalósításához a szolgálat felhasználja a különböző információs lehetőségeket, mint például írott, elektronikus sajtó, rádió, szakmai kiadványok, szóróanyagok, internet, személyes kapcsolatok, stb. Az átadott információk a felhasználó szempontjából a sokféle lehetőség közüli választást hivatottak elősegíteni.

A 2017. évben is sikeresen pályáztunk a rászorultak részére a Fehérvár - Travel Kft által - fogyatékkal élők számára- kiírt pályázatán. Ezt a pénzüsszeget, többnyire ablakcserére, bútorvásárlásra, villanybekötésre, gyógyszerek vásárlására, akadálymentesítésre, fürdőszoba felújításra fordították.

Támogató szolgáltatásban részesültek száma 2017-ben

Megnevezés	Ellátottak száma
Tárgyév december 31.-én	21
Térítési díjat fizet	21
Ebből:- személyi segítő szolgáltatnak	20
- szállító szolgáltatnak	1
Tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre váró	-

Igénybevevők száma a fogyatékoság típusai alapján:

- Mozgáskorlátozott: 31 fő
- Hallás fogyatékos: 2 fő
- Látás fogyatékos: 3 fő
- Értelmi akadályozott: 7 fő
- Pervazív (autizmus, sprektum-zavar) fejlődési zavarok: 8 fő

A szolgáltatás igénybevételével, a fogyatékkal élő emberek számára elérhetővé válnak az alábbi lehetőségek:

- A szállítószolgálattal eljuthatnak orvoshoz, hivatalokba
- Az otthonban élő fogyatékos emberek életminőségét a személyi segítség pozitív irányba befolyásolja
- Információadással a rájuk vonatkozó jogszabályokban való eligazodást segítjük
- Ügyintézésnél személyi segítő közreműködését kérhetik
- Munkaerő piacon való nagyobb részvétel lehetősége megnyílik számukra

A támogató szolgálat rendszeres szolgáltatásai a fogyatékkal élő személyek részére:

- Rendszeres szállítások intézményekkel és ellátottakkal kötött megállapodások keretében
- Készségfejlesztések klubfoglalkozások keretében
- Filmvetítések
- Közösségi programok, kirándulások, színházlátogatások

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Martonvásáron fogyatékossgal élő emberek jelenleg teljesen ellátottak, a Segítő Szolgálat mindennapos kapcsolatban áll velük a támogató szolgálat munkatársai révén. A település intézményei a jogszabályoknak megfelelően akadálymentesítettek.

A fogyatékossgal élők (különösen a látás- és hallásfogyatékosok) a munkavállalók leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik. Kevés példa van arra, hogy fogyatékossgal élő személy tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet találjon a nyílt munkaerő-piacon, de ma már a védett munkahelyek is veszélyben vannak. A foglalkoztatás a rehabilitáció, az egyenlő esélyű hozzáférés, a társadalmi integráció szempontjából kulcsfontosságú terület. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását, a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítási járulékot fizetnek, hasznos tagjai a társadalomnak. Foglalkoztatásuk és munkába állásuk jelenleg szinte lehetetlen.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma		
év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	31	10
2009	27	1
2010	22	1
2011	26	1
2012	24	

A Martonvásáron élő fogyatékkal élő személyek számában lényeges változás nem figyelhető meg az elmúlt években. A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei elsősorban a fogyatékossg ténye, másodsorban a kísérő betegségek jelenléte, harmadsorban az iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt igen nehézkes.

b) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A foglalkoztatás területén - a nőkhöz hasonlóan - elmondható, hogy országos és helyi szinten is tapasztalható megkülönböztetés. A munkáltatók már a hirdetésekben is közzéteszik erre vonatkozó kívánságaikat.

c) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok:

Az önálló életvitelt a fentiekben részletezett személyi segítség igyekszik előre mozdítani a Segítő Szolgálat keretein belül:

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A természetben nyújtott szociális ellátásokon belül közgyógyellátásban, a szociális alapszolgáltatások közül házi segítségnyújtásban és támogató szolgálatban részesülnek a fogyatékkal élők.

A térségre jellemző, hogy a munkáltatók kifejezetten annyi fogyatékkal élő személyt foglalkoztatnak, amennyit a törvényi előírás szabályoz: az egészséges és a fogyatékkal élő munkavállalók arányát figyelemmel kísérik, mert ha ez nem teljesül, az államnak ún. "rehabilitációs támogatás"-t kell befizetniük minden hiányzó létszám esetén (jelenleg ez az összeg megközelítően 1millió forint).

Nehezíti a megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását a jelenlegi törvényi szabályozás is. A 2007. évi LXXXIV. Törvény 4. § (2) a következőt írja elő: „A rehabilitációs járadék összegét ötven százalékkal csökkenteni kell, ha kereső tevékenység folytatása esetén a rehabilitációs járadékban részesülő három egymást követő hónapra vonatkozó keresetének, jövedelmének havi átlaga meghaladja a) a rehabilitációs járadék összegének kétszeresét és b) a mindenkor kötelező legkisebb munkabér összegét.”

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A településen működik a FMÖ Pápai Ágoston Általános Iskola Készségfejlesztő Szakiskola és Diákotthon, amely testi és szellemi fogyatékkal élő gyermekeket oktatnak. Mindamellett, hogy a város a jogszabályoknak eleget téve közintézményei és közterületei kialakítása során törekszik az akadálymentességre, tekintettel a Pápai Ágoston Általános Iskolára, a város infrastruktúrájának kialakítása során arra is figyelmet fordít, hogy az iskolában tanuló gyermekek és pedagógusok mindennapi életét megkönnyítse.

a) települési Önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Részen vagy teljesen akadálymentesítettek: az Önkormányzat, a háziorvosi rendelő, a Segítő Szolgálat épülete és az oktatási intézmények maradéktalanul megközelíthető fogyatékkal élők számára is. A fogorvosi rendelő, részben akadálymentesített. 2019-ben várhatóan átadásra kerül a jelenleg épülő egészségház, amely minden ilyen elvárásnak megfelel.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Segítő Szolgálat rendszeres szolgáltatásai a fogyatékkal élő személyek részére:

- Rendszeres szállítások intézményekkel és ellátottakkal kötött megállapodások keretében
- Készségfejlesztések klubfoglalkozások keretében
- Filmvetítések
- Közösségi programok, kirándulások, színházlátogatások

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Részen megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége csak részlegesen megoldott. Az új utak, járdák kiépítésénél, esetleges felújításnál már elsődleges szempont az, hogy használható legyen mind a fogyatékkal élők és babakocsit használók számára.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Kimondottan csak fogyatékkal élők számára nem biztosított helyi szolgáltatás.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Szállítószolgálat:

- a szállítószolgálattal eljuthatnak orvoshoz, hivatalokba
- az otthonba élő fogyatékos emberek életminőségét a személyi segítség pozitív irányba befolyásolja
- információadással a rájuk vonatkozó jogszabályokban való eligazodást segítjük
- ügyintézésnél személyi segítő közreműködését kérhetik
- munkaerő piacon való nagyobb részvétel lehetősége

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	helyi vállalkozók bevonása
közlekedés	infrastruktúra fejlesztése
Középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem megoldott.	Fizikai és informatikai akadálymentesítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Társadalmi szervezetek

Alapítványok:

Százsorszép Alapítvány
Embertársainkért Alapítvány
Martonvásár Sportjáért Alapítvány
Együtt - Értük Alapítvány
Martonvásárért Alapítvány
Brunszvik Teréz Szellemi Hagyatéka Alapítvány
Martonvásári Tehetséggondozó Alapítvány
Martonvásári Gyermekekért Alapítvány
Martonvásári Gyermekkert Alapítvány
Martonvásári Katolikus Egyházközségért Alapítvány
Harmonikus Fejlődés Alapítvány
Nemzeti Óvodamúzeum Alapítvány
Zöld Alapítvány Martonvásárért

Egyesületek:

Martonvásári Nyár Kulturális Egyesület, az egyesületen belül: Teleki Blanka Hölgyklub
Martonvásári Vagyon és Polgárőrség
Martonvásári Kertbarát Egyesület
Martonvásári Önkéntes Tűzoltóegyesület
Martonvásári Fuvószenei Egyesület
Martonvásári Városvédő Egyesület
Civil Fórum Egyesület
Martonvásári Más Kép Egyesület
Nefelejcs Nyugdíjas Klub

Sportegyesületek:

Martonvásári Sport Klub (MSK)
Martonvásári Kézilabda Egyesület
Martonvásári MEDOSZ SE
Szent László Völgye Lovasklub Egyesület
MUSTANG Sportegyesület
OLIMPIA Diáksport Egyesület
MartonVál SAKK Klub
Golden Tiger's Kung-fu Club Sport Egyesület

Közösségek:

„Jobb Martonvásárért” Polgári Kör
Folyton Folt Kör
Tulipán Foltvarró Kör

KALÁSZ Egylet
Hastáncosok Csoportja

Képzőművészek és Barátaik Köre

Kismama Klub

Nagycsaládosok Klubja

Egyházak:

Római Katolikus Egyházközség – Szent Anna Plébániatemplom

Református Egyházközség

Pártszervezetek:

MSZP – Magyar Szocialista Párt helyi szervezete

Fidesz helyi szervezete

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) Önkormányzati, nemzetiségi Önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A korábbiakban részletesen tárgyaltuk.

c) Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Martonvásári kistérség települései Önkormányzati társulási megállapodás keretében látják el a szociális és gyermekjóléti alapellátásokat, amely a kistérségi társulások megszűnésével nem hogy megszűnt, hanem Önkormányzati társulássá való átalakulása mellett további taggal bővült. A térség Önkormányzatai között nagyon jól funkcionáló partnerség működik.

d) a nemzetiségi Önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Martonvásáron nincs nemzetiségi Önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek tevékenységét a fentiekben részleteztük.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A martonvásári magánvállalkozókról elmondható, hogy - erejükhez mérten - elsősorban Karácsony környékén járulnak hozzá az adományok gyarapításához, vagy amennyiben céllal kérnek segítséget jótékonyági rendezvényekhez is hozzájárulnak.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzati, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltattak: személyesen, telefonon, illetve e-mail-en keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) határozza meg az Önkormányzatok esélyegyenlőségi programra vonatkozó jogszabályi előírásait. Az Ebktv. 31. § (1)-(3) bekezdése szerint a község, a város és a főváros kerületeinek Önkormányzata (a továbbiakban: települési Önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi Önkormányzatok véleményét.

A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési Önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia szegregációellenes célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az önkormányzatok és intézmények fejlesztését szolgáló további uniós pályázatokhoz a települési esélyegyenlőségi program törvény szerinti elkészítése szükséges. Az Önkormányzati esélyegyenlőségi intézkedési tervek megléte és felülvizsgálata előfeltétele annak, hogy a helyi Önkormányzat hazai vagy uniós pályázaton vehessen részt.

Martonvásár Város Önkormányzata képviselő-testületének javasolt elfogadni az alábbiakat:

1. Az esélyegyenlőség biztosítása egyidejűleg megillet mindenkit nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai és nemzeti hovatartozástól, vallástól, valamint családi állapottól függetlenül.
2. Fontos cél az esélyegyenlőség biztosításának még jelenleg fennálló akadályainak elhárítása.
3. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az esélyegyenlőség biztosításának mértékét és ugyanakkor törekedni kell az egyenlő bánásmód elvének minden esetben történő érvényesítésére.
4. Az egyes intézkedésekhez kapcsolódóan meg kell határozni a végrehajtás felelőseit, határidejét, valamint a költségek forrását.

Lépéseket kell továbbá tenni az e tanulmány II.1.2.3 pontjában felsorolt (hiányosságok, eltérések, feladatok) kérdésében

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség, oktatás, lakhatás, lakáskörülmények, higiénés problémák újratermelődő szegénység, korai iskolaelhagyás, helytelen táplálkozásból adódó egészségromlás	lakókörnyezettel kapcsolatos jogi szabályozás, felzárkóztató programok, felnőttképzés kibővítése, integráció, pályázatok, köznevelésbe, közétkeztetésbe történő bevonás
Gyermekek	hátrányos helyzetű gyermekek oktatása, étkeztetése, gyermekek napközbeni elhelyezése, gyermeknevelési problémák nem csak a szegénységben élő családok körében, magatartásbeli problémák, lakáskörülményekből adódó problémák, családon belüli bántalmazás, szülők munkanélkülisége vagy szenvedélybetegsége miatti veszélyeztettség	integrált oktatás, pályázatok, felzárkóztató programok, nevelési intézményekben való tanácsadás, pszichológus családsegítő gyakoribb bevonása, nyári gyermekétkeztetés, szülők bevonása a közfoglalkoztatásba,
Idősek	elmagányosodás, ellátatlanság, fizikai és mentális leépülés, krónikus betegek magas száma	napközi ellátásba való bevonás, ápolói gondozói hálózat kiszélesítése
Nők	munkanélküliség, gyermekek napközbeni elhelyezése	álláshelyek számának növelése, részmunkaidős állások, foglalkoztatók bevonása
Fogyatékkal élők	munkanélküliség, közlekedés	foglalkoztatók bevonása, pályázatok, megfelelő közlekedési eszközök, akadálymentesítés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
------------	---	--

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Segítő Szolgálat, Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	Martongazda Kft., kistérségi referens, Segítő Szolgálat vezetője, védőnők, köznevelési, közoktatási intézmények
Gyermekek	Segítő Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálat, Önkormányzat, Általános Iskola	Gyermekjóléti Szolgálat, védőnők, köznevelési, közoktatási intézmények
Idősek	Segítő Szolgálat Idősek Klubja ill Házi Segítségnyújtó szolgálata	Házi Segítségnyújtás vezetője
Nők	Segítő szolgálat Családsegítő-Gyermekjóléti szolgálata, Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	Martongazda Kft., kistérségi referens
Fogyatékkal élők	Segítő Szolgálat Házi segítségnyújtás szolgálata, Önkormányzat, Pápay Ágoston Általános Iskola	kistérségi referens, Martongazda Kft.,

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrálódhatnak.
 Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózhassanak.
 Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szegénysorban való élésének megakadályozását.
 Folyamatosan odafigyelünk az idősek ellátórendszerbe való bevonására.
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a támogató környezet kialakítására.
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szeparáltságának megszüntetésére.

1.) Általános helyzetkép felállítása, pontosabb, aktuális helyzetet tükröző, számszerű nyilvántartások vezetése;

2.) Munkavállalás, megélhetési feltételek vázolója;

3.) Foglalkoztatás terén:

- hátrányos helyzetű nők,
- fogyatékkal élők,
- hátrányos helyzetű roma lakosság foglalkoztatásának elősegítése érdekében szükséges intézkedések meghatározása;

4.) Oktatási, képzési területen:

- kulcskérdések meghatározása a településen, pontosabb, a jelen helyzetet tükröző, számszerű nyilvántartások;
- oktatás-szolgáltatás felmérése és egyenlő bánásmód követelményei az iskolarendszer szelektivitása, illetve esélyegyenlőség tükrében;
- oktatási, képzési programokhoz való egyenlő hozzáférés segítése lehetőségeinek vázolója;
- iskolarendszerű felnőttképzés helyzetének leírása;
-

5.) Szociális területen:

- Szociális ellátórendszer esélyegyenlőségének jelenlegi felmérése;
- Szociális ellátórendszer fejlesztése céljainak meghatározása a szolgáltatástervezési koncepció alapján;
- Egyéb szolgáltatások és juttatások fejlesztési céljainak kitűzése;
- Támogatási és szolgáltatási igények benyújtásának lehetőségeit, igénybevételét mindenki számára könnyen hozzáférhetővé tenni;
-

6.) Lakhatás, lakóhely lehetőségében:

- Lakhatás esélyegyenlősége helyzetének leírása;

7.) Környezet, közlekedés területén érvényesülő esélyegyenlőség megállapítása;

8.) Egészségügyi témakörben:

- Egészségügyi szolgáltatások fenntartásának átvilágítása, helyzetének javítása;
- Alap és szakellátás, sürgősségi ellátás, valamint baleseti ambulancia helyi elérhetősége a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők számára (is);
- Jelenleg a város nem rendelkezik egészségtervvel, amit pótolni szükséges;

9.) Roma esélyegyenlőségi problémák és azok megoldási lehetőségeinek meghatározása;

10.) Kommunikáció terén:

- Információk hozzáférhetővé tétele – kommunikációs akadálymentesítés leírása;
- Közzolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés lehetőségeinek biztosítása;

11.) Kultúra, sport és szabadidő területen az esélyegyenlőség biztosításának lehetősége;

12.) Közművelődési lehetőségek egyenlő hozzáféréshez való biztosítása;

13.) Ifjúsági feladatok meghatározása az esélyegyenlőségi témához kapcsolódóan,

14.) Idősügyi feladatok meghatározása:

- Időskorú népesség esélyegyenlőségének biztosítása a közzolgáltatásokban;
- Életkörülmények, lakáskörülmények, jövedelmek pontos feltérképezése;
- Fogyasztás szerkezete, időskorúak életminőségének vázolása;
- Önkormányzat időskorúakat érintő szociális jellegű egészségügyi, kulturális, szórakozási lehetőségekkel kapcsolatos kiadásainak felülvizsgálata;

15.) Civil szervezetek, civil kezdeményezések szerepének, helyzetének meghatározása.

16.) A város nem rendelkezik jelenleg friss szociális térképpel, ezért ennek elkészítését javasoljuk;

17.) A szociális szolgáltatások nyújtása formájának felülvizsgálatát szükségszerűnek érezzük;

18.) Szociális koncepció felülvizsgálatát;

19.) A szociális szolgáltatásokat a döntően alacsony státuszú és alacsony iskolázottsággal rendelkező városlakók veszik igénybe, akik helyzete és egyben szociális kilátása rohamos ütemben romlik, így a családsegítő szakembereknek újra kell gondolniuk szakmai programjukat, és a foglalkoztatási esélyeket növelő szolgáltatások nyújtására kell nagyobb hangsúlyt fektetniük. Pontosabb nyilvántartások vezetése javasolt;

20.) Több, pontosabb információra van szükség a romákról és hátrányos helyzetben élőkről;

21.) A foglalkoztatási és a lakhatási helyzet feltérképezését is pontosítani szükséges;

22.) A romák és mélyszegénységben élők körében gyakrabban fordul elő fertőző betegség, amelyek kezelése hosszadalmas, érinti a közvetlen közösséget is;

23.) Az egyének, illetve családok egyre rohamosabb és szélesebb körben terjedő elszegényedése, a sok gyermek fölveti a helyi családbarát politika további fejlesztésének szükségességét.

24.) A döntően alacsony státuszú és alacsony iskolázottsággal rendelkező szolgáltatást igénybevevők helyzete és szociális kilátásaik nagy ütemben romlanak, ezért a város szakembereinek és döntéshozóinak újra kell gondolni a városban alkalmazott gyermekjóléti szakmai programjukat, és a gyermekek életfeltételeinek jobbá tétele mellett a szülők foglalkoztatási esélyeit növelő szolgáltatásokra is hangsúlyt kell helyezniük.

25.) Jelenleg nincs fejlesztőpedagógus és iskolapszichológus alkalmazásban, azonban munkája nagy segítséget jelentene az egyre több és nagyobb problémával küszködő családok számára.

27.) A szociális területen dolgozók szupervízióját havonta biztosítani kellene a kiégési szindróma (burnout) kivédése érdekében (burnout: tünetegyüttes, amely hosszútávú fokozott érzelmi megterhelés, kedvezőtlen stresszhatások következtében létrejövő fizikai-érzelmi-mentális kimerülés).

28.) A munkanélküliség témakörénél említettekhez kapcsolódva a bűnelkövetés gyakoribb azokon a helyeken, ahol nagyobb a munkanélküliségi ráta, a családtagok létszáma, a szociális olló szélesebbre való nyílása, valamint a tartós szegénység egyre mélyebb színvonalára lecsúszók létszáma. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatásánál szerepeltetett adatokból egyértelműen kiderül, hogy kevesebb bűnelkövető van azon fiatalok körében, akik gondozás alatt állnak, tehát nagy szükség van a külső segítségre, ezért egy olyan projekt, amely célt és értelmet adhatna a gyermekeknek és családjaiknak, egyfajta támaszként működhetne. Az elemzésre került mutatók az átlagosnál kedvezőtlenebbek, azt mutatják, hogy az utóbbi években - bár kismértékben - de növekedett a mélyszegénységben élő, a bűnelkövetés szempontjából veszélyeztetett lakosok, és azon belül a fiatalok száma.

29.) A nők számára több felzárkóztató/átképző oktatást lenne szükséges indítani, pl:

30.) A fogyatékossgal élő személyeknek és szervezeteiknek is aktív szerepet kellene vállalni, így a fogyatékos emberek is érdemben hozzátehetnének a hátráltató akadályok elhárításához.

31.) A városban szükséges emelni az akadálymentesített épületek számát.

A tényleges és érezhető változás garanciája mindenképpen egy ésszerű feladatmegosztás az Önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások, helyi közösségek, maguk az érintett csoportok, valamint a társadalom legkisebb egységei: családok és egyének között. Kiemelten fontos feltétel a jelenleg létező esélyegyenlőséget illető probléma társadalmi elfogadottságának javítása.

Sikeres társadalmi és munkaerő-piaci integrációval egyidejűleg a pénzügyi feltételek biztosítása egyik fontos kulcsa az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés jövőbeni megvalósulásának

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Alacsony iskolai végzettségű és végzettséggel nem rendelkező személyek foglalkoztatási esélyeinek növelése EFOP-3.7.1-17. „Aktívan atudásért”	Többszörös szociális hátrány	Alapkompetenciák fejlesztése, olvasás, számolás, mentálhigiénés fejlesztés. Általános iskolai képzésre történő (5. és 8. osztály) felzárkóztatás	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	kapcsolatfelvétel, igényfelmérés, kompetenciafejlesztés, tréning, tanácsadás, klub működtetése, oktatás	Szent László Völgye Segítő Szolgálat Fejér Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság	igényfelmérés 2018. szeptember 30. infrastruktúra kialakítása 2019.január 31.	szolgáltatásba bevont álláskereső száma,	Szent László Völgye Segítő Szolgálat szakemberei Valamint infrastruktúra biztosítása (terembérlés BBK)	5 év
2.	Adományok nyújtása és adományok/dologi javak közvetítése	Többszörös szociális hátrány	Szegénységben élő családok adományozása, dologi javakkal történő támogatása (élelmiszer, ruhanemű, háztartási termékek,	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió. Családsegítési feladatok.	Családok körében végzett segítő tevékenység	Szent László Völgye Segítő Szolgálat	Folyamatos	Deprivációban élő családok.	Szent László Völgye Segítő Szolgálat szakemberei Magyar Élelmiszerbank Egyesület és a dologi javak közvetítésében még Katolikus	Folyamatos

			bútorok)						Karitás helyi szervezetei	
3.	Addiktológiai foglalkozások	Hátrányos helyzetűek körében élő szenvedélybetegségek segítése	A kliens támogatása a szenvedélybetegséggel kapcsolatos döntések támogatásában. Veszteségkezelési feladatok ellátása, információ nyújtása.	Kistérségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió. Családsegítési és addiktológiai feladatok.	Szenvedélybetegséggel végzett konzultáció	Szent László Völgye Segítő Szolgálat	2019. január	Szenvedélybetegséggel küzdők.	Szent László Völgye Segítő Szolgálat addiktológus szakembere.	Folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	alacsony továbbtanulás, korai iskola elhagyás	lemorzsolódás 5% alá	gyermekvédelmi beszámoló, Köznevelési koncepció	korai fejlesztés javítása Gyermekvédelmi intézkedések (alapellátás, védelembevétel)	jegyző Szent László Völgye Segítő Szolgálat	r: felmérés 1 év k: hatékonyság növelés 5 év Segítő munka végzése családoknál. Óvodai, iskolai segítő tevékenység végzése köznevelési intézményekben ..	kompetencia felmérési eredmények, bukási ráta, rászoruló gyerekek részvétele a korai fejlesztésben Családi és iskolai szocializáció folyamatában történő segítői tevékenység.	meglévő erőforrás hatékonyabb kihasználása Szent László Völgye Segítő Szolgálat (családi és gyermekjóléti szolgálat/központ, óvodai, iskolai segítő tevékenység)	hosszú távú fenntarthatóság
2	Az egészséges életmód gyakorlásához	egészségtelen életmód, káros szokások	az egészséges életmód, a betegségmegelő	gyermekvédelmi beszámoló Kistérségi	R: előadásokon résztvevők körének	Szent László Völgye Segítő Szolgálat	témák, korcsoportok meghatározása	korcsoportonkénti előadások anyagának	meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap,	hosszú távú fenntarthatóság

	szükséges ismeretek hiányossága	halmozott megjelenése (dohányzás, alkohol, felelőtlen szexuális élet)	zés, az egészséges párkapcsolatok kialakítása fontosságának tudatosítása	Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió	meghatározása; K: felvilágosító órák tartása a célcsoportnak H: a felvilágosító tevékenység felmérése Gyermekevédelmi tevékenység. Óvodai, iskolai szociális tevékenység.		2018.09.03. foglalkozások tartása tanéven keresztül.	megléte, a részt vevő gyermekek listájának megléte, szülői beleegyezés megléte Egyéni, csoportos tevékenységek	szórólapok, önkormányzat infrastruktúrája – humán erőforrása és intézménye Szent László Völgye Segítő Szolgálat	
3.	Adományok nyújtása és adományok/dologi javak közvetítése	Többszörös szociális hátrány	Szegénységben élő családok adományozása, dologi javakkal történő támogatása (élelmiszer, ruhanemű, háztartási termékek, bútorok)	Kistérségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió. Családsegítési feladatok.	Családok körében végzett segítő tevékenység	Szent László Völgye Segítő Szolgálat	Folyamatos	Deprivációban élő családok.	Szent László Völgye Segítő Szolgálat szakemberei Magyar Élelmiszerbank Egyesület és a dologi javak közvetítésében még Katolikus Karitászi helyi szervezetei	Folyamatos
4.	Nyári táboroztatás	Többszörös szociális hátrány Hátrányos helyzetű gyermekek számára, települési támogatásból finanszírozott nyári napközis	Nyári szünidő és szabadidő hasznos eltöltése a hátrányos helyzetű gyermekek körében anyagi támogatással.	Kistérségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió. Családsegítési feladatok. Önkormányzat: Pénzügyi és természetbeni	Közösségi tevékenység a prevenció tükrében.	Települési önkormányzatok, Szent László Völgye Segítő Szolgálat	2019. július utolsó hete.	Deprivációban élő családok gyermekei.	Szent László Völgye Segítő Szolgálat szakemberei. Települési önkormányzatok.	2019. július utolsó hete.

		rendszerű táboroztatás.		ellátások.						
5.	Gyermekek napközbeni ellátása	Azon családokban élő gyermekek számára, ahol a szülők a jobb megélhetésük miatt munkát vállalnak.	20-hetes kortól 3 éves korig történő gyermekek napközbeni ellátása	Kistérségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió.	Gyermekek körében végzett napközbeni gondozás, nevelés és felügyelet.	Települési önkormányzato k, „Apró Talpak” családi Bölcsődei Hálózat.	2017. évtől folyamatos	Munkaerőpiaco n elhelyezkedő szülők gyermekeinek ellátása.	Apró Talpak” családi Bölcsődei Hálózat. I. II. III. csoportja. Összesen 21 férőhely.	Hosszú távú fenntarthatóság
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Esélynövelés a munkaerőpiaco n	képzetlen, álláskereső nők és GYES-t, GYED-et követően a munkaerőpiacra visszatérni kívánó nők segítése	a településen élő gyermekes családok körében a nők családi és munkaerő-piaci szerepek összeegyeztetés ének támogatása	Segítő Szolgálat beszámolója, Kistérségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió	R: felmérni, hogyan akar tanulni, kinek nincs munkája; ki vállalja a képzést K: segítség a képzés sikeres befejezéséhez és segítségadás az álláskeresőben H: társadalmi felértékelődés, valamint a gyermekek iskolázottságána k növekedése, kommunikálni az eredményeket	Segítő Szolgálat, Foglalkoztatási Osztály	Felmérés: 2019. 01.31., Képzésre jelentkezés: 2019. 04.01.; Képzés befejeződése után eredményességi felmérés;	kérdőívek visszaérkezése, kiküldött/vissza érkezett kérdőívek száma, képzésre jelentkezők száma, lemorzsolódás	meglévő humán erőforrás, Segítő Szolgálat	2 év
2.	Munkaerőpiacr a történő	A munkaerőpiacra	a településen élő gyermekes	Kistérségi Szociális	igényfelmérés,					

	visszailleszkedés	visszatérni kívánó nők segítése a GYES-t, GYED-et követően	családok körében a nők családi és munkaerő-piaci szerepek összeegyeztetésének támogatása	Szolgáltatástervezési Konceptió	családi bölcsőde					
3	Baba-mama börze szervezése	gyermekes családok szegénysége	szükségletek kielégítése, kiszámíthatóság, tervezhetőség, kooperáció	gyermekvédelmi beszámoló	hely keresése, ahol rendszeresen összehozzuk a célcsoportot,	védőnő	r: 1 hó előkészítés K: évente 2x megszervezni,	évi 2 db rendezvény, résztvevők és az árusok száma,	humán erőforrás, kommunikációs, reklám, média, infrastruktúra, rezsi	hagyományteremtés, intézményi visszajelzés, árusok számának növelése
4	Szűrővizsgálatok a méhnyakrák és az emlőrák ellen	méhnyakrák és az emlődaganat magas kockázata prevenció hiányában	R: felmérni a kockázati csoportokat K: felvilágosító tevékenységgel elérni a 100%-os szűrési arányt H: kockázat csökkentés	Programtervezet	R: kockázati csoportok meghatározása K: folyamatos felvilágosító tevékenység, előadássorozat tartása, oltássorozat biztosítása H: után követés, a kudarcok elemzése	védőnő	R: 2014.06.30. K: 2015.06.30. H: 2018.06.30.	programba bekapcsolódó nők száma, Előadások száma, háziiorvosi, védőnői dokumentáció	meglévő humán erőforrás, Segítő Szolgálat, védőnők	folyamatos
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Együttműködés a MAGYAR ÉLELMISZER BANKKAL	a létminimum közelében élő idős sok esetben egyszemélyes háztartások alacsony	együttműködés a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel és az adományok célhoz	Térségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió. Gyermekvédelmi beszámoló	R: Az ellátottak körében szükséglet-felmérés készítése; regisztráció	Polgármester Szent László Segítő Szolgálat	2009. 10.01.-től folyamatosan biztosított	akcióba bevont háztartások száma	önkormányzat saját infrastruktúrája a raktározáshoz, szállításhoz, elosztáshoz,	

		jövedelmük miatt ki vannak téve az éhezés veszélyének	juttatásával elkerülni az éhezést		K: egyéni felméréssel tájékoztatást adni a támogatási lehetőségek igény-lésének módjairól; H: további adományozók, támogatók keresése; megállapodás kötése				a lebonyolításhoz Segítő Szolgálat szakemberei.	hosszú távú fenntarthatóság
...										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Támogató szolgáltatás biztosítása	Fogyatékkal élő rászorultak	Személyi segítség és személyi szállítás biztosítása. Akadálymentesített gépjármű használata.	Térségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió. Beszámolók szociális feladatellátásokról.	Folyamatos a szükségletfelmérés, mely teljes körűen a lakossági szükségletek kielégítésére törekszik.	Települési önkormányzat Szent László Segítő Szolgálat	Folyamatosan biztosított	ellátottak száma	A szolgáltatások biztosítását a Szent László Segítő Szolgálat végzi	hosszú távú fenntarthatóság
2.	Fogyatékkal élők kézműves foglalkoztatása	Fogyatékkal élő rászorultak	Támogató szolgálat ellátottjai részére történő foglalkoztatás.	Térségi Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptió. Beszámolók szociális feladatellátásokról.	Folyamatos a szükségletfelmérés, mely teljes körűen a lakossági szükségletek kielégítésére törekszik.	Települési önkormányzat Szent László Segítő Szolgálat	Havonta 1 alkalommal biztosított	ellátottak száma	A szolgáltatások biztosítását a Szent László Segítő Szolgálat végzi	hosszú távú fenntarthatóság

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem Önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

Fokozott hangsúly helyeződik a „család, gyermek” védelmi rendszerekre Szociális és szociálpolitikai ellátó rendszerek Gyermekvédelmi és egészségügyi ellátó rendszerek Oktatási és foglalkoztatási munkaerő piaci ellátórendszerek struktúráira, beavatkozásaira, szolgáltatási-rendszerének bővítésére, prevencióra. A szegénységből való kilépés egyik legfontosabb feltétele a fizetett munka. (Még az alacsony keresetek is jobban segítenek)

A megvalósítás folyamata

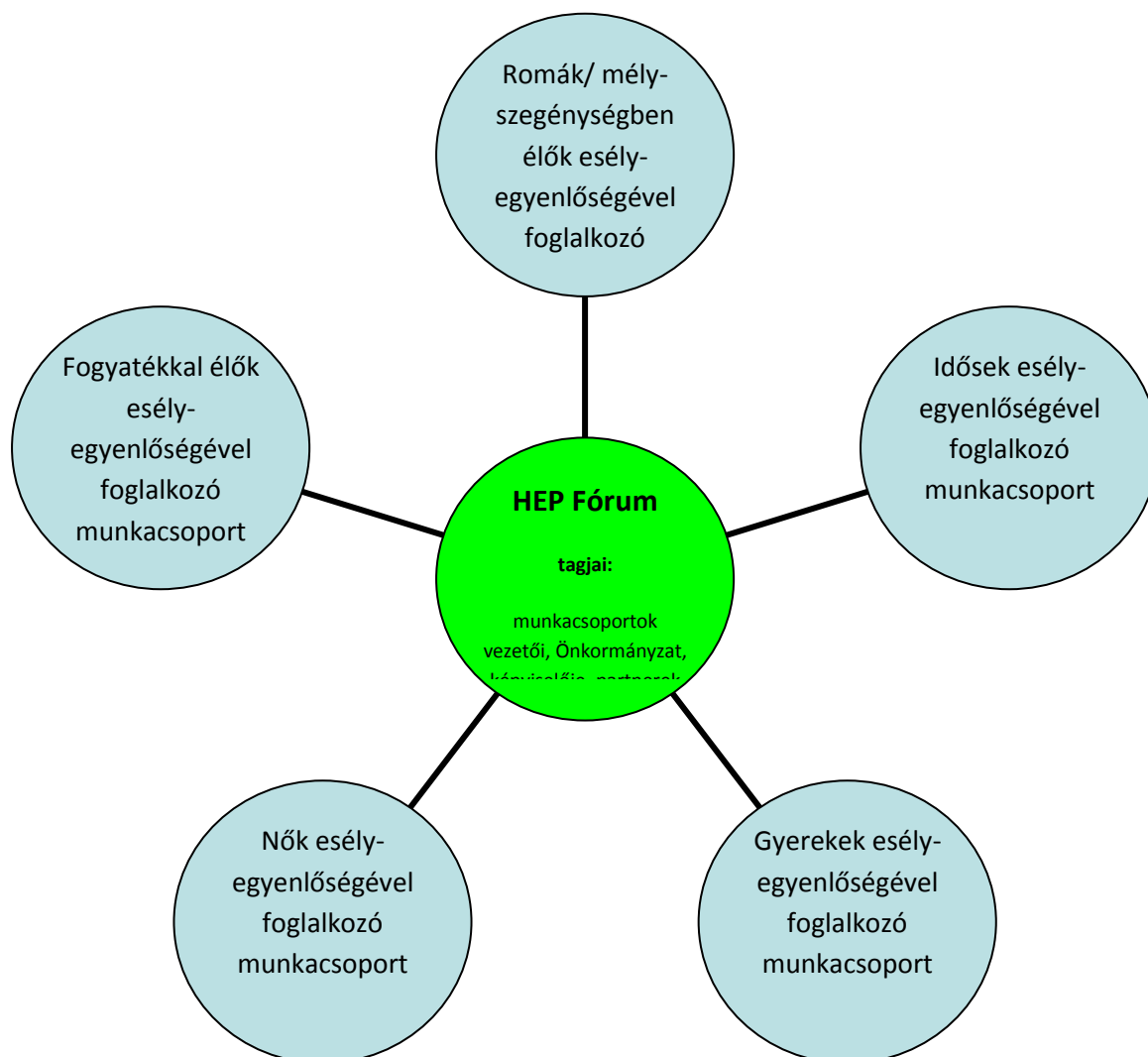
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az Önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az Önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az Önkormányzat részéről Molnár Livia kistérségi ügyintéző és Széll Anett szociális ügyintéző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az Önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az Önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az Önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az Önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az Önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az Önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az Önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési Önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az Önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Martonvásár Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Martonvásár Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .../2018. (...) határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. melléklet – indikátor sablon

Martonvásár, 2018. november ...

Aláírás

A Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Szent László Völgye Segítő Szolgálat

Martonvásár, 2018. november ...

Partner

aláírás

Martonvásár Város Önkormányzatának Védőnői Szolgálat

Martonvásár, 2018. november ...

Partner

aláírás

